

ПРВИ ПОЗИВ

САВЕЗ ОРГАНИЗАЦИЈА РЕЗЕРВНИХ ВОЈНИХ СТАРЕШИНА СРБИЈЕ

БРОЈ 2 МАЈ, 2020.

Обележено сто година од оснивања организације резервних војних старешина Србије

ВЕК БОРБИ ЗА СЛОБОДУ И ТЕКОВИНЕ ДРЖАВЕ

Конференција за
новинаре министра
одбране
Александра Вулина

**ДРЖАВА
ПОНОСНА
НА СВОЈУ
ВОЈСКУ**

Капетан бојног брода
Милан Коњиковац,
начелник Одељења
за обучавање
грађана

**ОДГОВОР
НА ИЗАЗОВЕ
ВРЕМЕНА**

Опремање привремене болнице у хали један Београдског сајма

Логистичка подршка Војске Србије одржива и непрекидна

УЗ СВОЈ НАРОД

Војска Србије је ради подршке цивилним властима на сузбијању и спречавању ширења ковида-19, у складу са наређењем председника Републике и врховног команданта Војске Србије Александра Вучића, препорукама Републичког кризног штаба и одлукама и наређењима министра одбране Александра Вулина и начелника Генералштаба генерала Милана Мојсиловића, од проглашења ванредног стања обезбедила и поставила више од 5.000 кревета за смештај оболелих у осам привремених болница, обезбедила је и смештајне капацитете у војном објекту у Моровићу и додатно опремила герантолошке центре. Током реализације задатака превезено је више од 35.000 особа и 22.000 тона различитог терета, уз ангажовање више од 2.000 возила, која су на реализацији ових задатака прешла око 800.000 километара.

Војска је веома ефикасно извршавала добијене задатке

Од првог дана ванредног стања припадници ВС су

Реализација задатака на више стотина локација широм земље представљала је изазов за брзо успостављање система логистичке подршке која ће бити одржива и непрекидна и задовољити све потребе снага Војске Србије. Систем је морао да обезбеди подршку снагама ангажованим на сузбијању ковида-19 и да створи услове јединицама које извршавају редовне задатке на очувању оперативних способности и зашти ти државе, у чему се и успело правовременим планирањем и добром организацијом.

Обезбеђене су довољне количине заштитних средстава за припаднике Војске Србије и редовна дезинфекција радних простора и средстава на употреби, ради спречавања ширења вируса у војним колективима и очувања способности за реализацију задатака.

Здравствена заштита у јединицама, снабдевање снага током извршења задатака, одржавање исправности техничких средстава, обезбеђење услова

за смештај снага које се ангажују ван матичних локација, пружање подршке тимовима из Народне Републике Кине и Руске Федерације, само су део задатака које свакодневно извршавају органи логистике у Војсци Србије.

Снаге Војске Србије биле су распоређене у центре за азил у Сјеници, Тутину, Боговађи, Бањи Ковиљачи и Крњачи, те у прихватне центре у Прешеву, Бујановцу, Врању, Босилеграду, Пироту, Обреновцу, Адаше вцима, Шиду, Принциповцу, Сомбору, Кикинди и Суботици.

И одбрамбена индустрија Србије се прилагођава потребама грађана. Тако један погон „Прве искре наменске а. д.“ Барич, производи средстава за дезинфекцију на бази персерплетне киселине. У „Јумку“ је део прои зводње преоријентисан на шивење заштитних маски...

Начелник Генералштаба ВС генерал Милан Мојсиловић се војницима и старшинама обратио следећим речима: „Припадници Војске Србије, као стуб безбедности друштва, у обаве-

Одавно нас није погодила пошаст кавка је букнула широм света почетком ове године. Најаве су биле суморне, збивања проузрокована вирусом корона, у Италији, Шпанији, касније у САД и Мексику, личила су на апокалипсу. Људи су масовно умиралли, популацију је захватио страх, понегде и паника, деловало је да је свет на ивици понора. Здравство у развијеним земљама Запада, пало је на испиту. То сазнање пробудило је суморне слике, са мрачним прогнозама и пројекцијама какве се нису очекивале. Пандемију, најболест, неће исчллити опасност коју, с времена на време, проузрокују сићушни монструми. А да биолошко оружје представља опасност планетарних размера то добро знају резервне војне старешине што су завршиле војне школе, курсеве и друге облике наставе и обуке. Наравно, досадашња сазнања до којих је дошла наука нити упућују да је реч о реакцији природе на прекомерна човекова загађења, а нема ни потврде да је вирус корона настао у некој лабораторији.

Србија је, с обзиром на велику брзину којом се ширио вирус, благовремено предузела мере да, најпре, здравство буде кадро да прихвати велики удар, да се обезбеде сва неопходна медицинска и заштитна средства, да се од заразе максимално сачува становништво и да се из целе ситуације изађе за релативно кратко време. С тим у вези предузете су оштре мере, у оквиру којих је најригорознија била изолација особа старијих од 65 година. Затворене су границе, заустављен је саобраћај, престале су да раде школе, стала је производња... За разлику од земаља Запада, у Србији није било несташица роба, држава је здравству, путем привремених болница, обезбедила довољне капацитете за збрињавање оболелих чак и у најтежој ситуацији. Здравство је одговорило потребама и у лечењу није било стихије. Све у свему држава је, без већих застоја, функционисала у тешким данима, није било озбиљнијих промашаја, а биланс мерен бројем оболелих и преминулих био је повољан. Борба са вирусом у Србији је показала да је живот јачи од болести и да свеобухватном организацијом могу да се предупредити големи проблеми или да се оштрица стихије отупи.

Сада када је опасност углавном прошла и у време када се још поуздано не зна да ли ће нас с јесени заплуснути нови талас вируса, по некима снажнији од претходног, наступа период сабирања искустава и промишљања како даље. Медицина ће се бавити својим проблемима, у чему ће значајну улогу имати вирусологија, епидемиологија и имунологија. С обзиром да је реч о општедруштвеном проблему, остале струке, а и сваки обичан грађанин, треба на основу сопствених и искустава васцелу популацију, да предузму мере, како би што спремније дочекали евентуалну нову опасност. Некадашња максима „Ништа нас не сме изненадити“ као да се поново наметнула као постулат. Нико нема, на пример, право да дигне руке од свега што би значило брану против пошаста или да се одговарајућим и благовременим мерама обезбеди, како то народ каже, да сви вуци буду сити и све овце на броју. Нарав-

Војничка осматрачница

ПУЛС ЖИВОТА

У борби са видљивим и невидљивим непријатељима, морамо више него до сада да се ослањамо на сопствено, али и искуства из других земаља. Веома је важно предузимање превентивних мера и успостављање система који ће ефикасно одговорити на све врсте изазова, укључујући и тотални рат. Учитељица живота нам поручује да је живот изнад свега.

но, овај крајње поједностављен, па и изанђао израз, има дубоку потку у збивањима из прошлости, када се и те како разрађивао сваки корак у отклањању опасности. Савременом терминологијом би се то рекло да треба имати одговоре на све изазове, ризике и претње.

Чини се да цивилна одбрана и заштита тек сада добијају на значају. У време када је негдашња држава прокламовала и изградила ефикасан систем општенодржавне одбране и друштвене заштите, изгледало је да су ратови далеко изван наших граница и да цивилна заштита треба да се бави само припремама за отклањање елементарних непогода. А онда је кренуо деструктиван и рушилачки талас поимања да је друштво преорганизовано, да гломазне целине треба укинути, да више ништа није као пре и да све треба ставити под лупу. Тако је у Србији цивилна заштита сведена на неку врсту папирослошке приче. Урушени систем био је састављен од добро окрњених јединица, штабови су постојали само формално, без икакве улоге, обуке, тренинга и свих других облика испољавања активности.

Док се у Србији постепено гасио систем, уз часне изузетке што су потврђивали успостављена правила „игре“, дотле се у Словенији на стаменим темељима цивилне заштите развијао систем који се у мало чему разликовао од до тада достигнутих југословенских кота. Брзо је та бивша република СФРЈ почела да „извози“ на Запад знања о цивилној одбрани и цивилној заштити. Показало се да ни државе чланице НАТО-а нису имале до краја разрађен систем цивилне одбране и заштите. Стога су знања која је Словенија црпела из негдашње заједничке државе подстакла одговарајуће процесе у земљама Западне Европе.

Старије генерације памте да је цивилни сектор Савезног секретаријата за народну одбрану (пандам Министарству одбране) до деведесетих година минулог века издавао часопис „Одбрана и заштита“ у којем су могли да се пронађу одговори на многа питања. То је ризница која би могла и данас да се користи, уз дужна прилагођавања новим условима и времену. Било је у том часопису и теорије и праксе и погледа из различитих углова, и мини-студија и есеја, али су штедро објављивани и разни савети који су ишли до појашњавања процеса путем квалитетних цртежа мајстора пера. Када би се неколико људи у Министарству одбране, односно они који су се у грађанству бавили цивилним сектором, ангажовали да из престижног часописа поваде све оно што би било од користи, великим корацима би држава и друштво надокнађивали оно што је у последњих тридесетак година пропуштено.

Актуелна ситуација снагом аларма опомиње да је потребно систематски организовати наставу и обуку из цивилне одбране и цивилне заштите. У редовима резервних војних старешина има временских људи који су својевремено изводили наставу и обуку, па би велика друштвена корист била када би се активирали на добробит целокупне државне заједнице.

Многе послове и задатке које је у време епидемије обављали Војска Србије и МУП, могли би да обављају штабови цивилне заштите и јединице тог профила.

Занимљив је и поучан пример из Румуније, где у Трећем сектору Букурешта (целина попут наше новобеоградске општине) има организовану дивизију цивилне заштите која делује у миру. До сада је употребљавана приликом елементарних непогода и поседује веома богата искуства. Дивизија има ниже организационе саставе различите намене, више врста опште и специјалистичке обуке, различиту опрему која се стално занавља и модернизује и разнолике униформи. Они се припремају и за задатке у рату, па повремено организују и вежбе. Сваке године за Дан ветерана, учествују у дефилеу које грађани на граде аплаузима. У том сектору (општини) сви руководиоци имају чинове резервних официра...

Очекује се замах у активностима које треба да покрену организацију резервних војних старешина, да се чланови неопсредније укључе у систем свеколиких припрема за одговоре на изазове, ризике и претње. Наравно, не треба заборавити ни рат као највиши степен угрожавања људских слобода, права, територијалног интегритета и суверенитета земље. Мада се говорило о томе да је период ратовања прошао, збивања у актуелно време то демантују. Агресори су све бруталнији и све немилосрднији у употреби све разорнијих средстава за убијање људи.

У борби са видљивим и невидљивим непријатељима, морамо више него до сада да се ослањамо на сопствено, али и искуства из других земаља. Веома је важно предузимање превентивних мера и успостављање система који ће ефикасно одговорити на све врсте изазова, укључујући и тотални рат. Учитељица живота нам поручује да је живот изнад свега.

Звонимир ПЕШИЋ

Изабрано ново руководство организације

ПРИЗНАЊЕ ЗА ДОСАДАШЊИ РАД

Дан учи Свечане академије (14. 9. 2019) поводом века постојања и рада организације резервних војних старешина Србије, на седници Скупштине ОРВС Србије изабрано је ново руководство Савеза.

За председника организације поново је изабран др Милојко Николић, пуковник у пензији. Тим чином делегати из свих крајева Србије одали су признање Николићу за све што је претходно учинио у вези са подизањем СОРВСС „из пепела“, како је то неко фигуративно рекао.

На изборној Скупштини гласало се за 12 чланова Управног одбора. У ново руководство изабрани су др Милојко Николић; Марко Јеремић; др Радојко Лојаничић; Зоран Јовановић; Будислав Вукашиновић; Милан Трбољевац; Љубиша Цветковић; Милоје Васић; Стаменко Стаменковић; Жељко Обрадовић; Тања Дуловић и Добривоје Станимировић. Пошто је потом Драган Ђирковић изабран за генералног секретара СОРВС Србије, постао је 13. члан Управног одбора.

За председника Надзорног одбора изабран је Властимир Петровић, а за чланове Милан Јагњић и Милан Вукићевић **З. П.**

Начелник Генералштаба ВС упутио писмо председнику СОРВСС

ЗАХВАЛНОСТ ЗА УСПЕХ У ПРИКАЗУ СПОСОБНОСТИ

Начелник Генералштаба Војске Србије генерал Милан Мојисловић упутио је писмо председнику СОРВСС Милојку Николићу следеће садржине:

У приказу способности Војске Србије поводом обележавања Дана ослобођења Београда у Другом светском рату, 19. октобра 2019. године, учествовао је и један подешелон војних ветерана са 101 војним ветераном.

Савез организација резервних војних старешина Србије, са 17.000 чланова, једно је од шест удружења које је активно учествовало у приказу способности Војске Србије поводом обележавања Дана ослобођења Београда у Другом светском рату.

Вама, савезу и посебно војним ветеранима (32 лица) који су учествовали у приказу способности Војске Србије захваљујем на родољубљу и доприносу у успешној реализацији манифестације.

У нади да сте задовољни што Војска Србије препознаје рад и значај савеза, као и у уверењу да ће се заједничка и успешна сарадња наставити и у наредном периоду, на обострано задовољство, желим вам добро здравље и успех у раду.

Свечаност је отпочела државном химном

У Новом Саду обележена стогодишњица Организације резервних војних старешина

ЧАСТ ЈЕ БИТИ ДЕО ВЕЛИКЕ ПОРОДИЦЕ

Градоначелник Новог Сада Милош Вучевић присуствовао је 7. септембра 2019. године Свечаној академији поводом обележавања стогодишњице организације резервних војних старешина која је основана као Удружење резервних официра и ратника, 15. септембра 1919. године у Београду, на годишњицу отпочињања пробоја Солунског фронта.

– Када неко прославља 100 година рада то је доказ и потврда оправданости оснивања такве организације. Сви чланови имају и привилегију, али и велику обавезу, с обзиром на то да је један од иницијатора оснивања ове организације велики војвода Степа Степановић, и да је за њен рођендан одабран значајан историјски датум – рекао је Вучевић.

Он је истакао да је част бити део велике породице која егзистира један век, а резервне војне старешине су увек биле на висини задатка и у мирнодопским и у ратним условима.

– Проживели су судбину нашег народа и наше државе, пре свега у 20. веку, који је био турбулентан и болан за нас. Дугујемо им велико хвала, јер су увек били уз нас и војску тамо где је најтеже. Своје место у

друштву заслужили су квалитетом и дугом традицијом – нагласио је Вучевић.

Према речима представника Покрајинске организације резервних војних старешина пуковника у пензији Жељка Обрадовића, Организација је остварила значајан допринос у систему одбране Републике Србије, учешћем у свим оружаним сукобима и другим активностима.

– Имамо велику подршку локалних управа и Републике и надам се да ћемо у наредном периоду наставити да остварујемо своја законска права и законске обавезе – истакао је Обрадовић.

У оквиру Свечане академије презентована је изложба „Портрети народног краља у уметничким делима“, која је поводом обележавања стогодишњице Великог рата, са великим успехом приказана у Музеју Војводине у Новом Саду, а уручена су и признања заслужним појединцима и организацијама, између осталих и градоначелнику Милошу Вучевићу.

У пригодном културно-уметничком програму учествовали су мушки вокални квартет „Звуци с камена“, првак драме Српског народног позоришта Миодраг Петровић, песник и драматург Горан Ибрајтер, КУД „Фолклорика“ и фолклорни ансамбл „Вила“.

Председник СОРВС Србије честитао унапређење доктору Кону

УСПЕШНА БОРБА ПРОТИВ ВИРУСА

Председник Савеза организација РВС Србије др Милојко Николић честитао је др Кону унапређење у чин резервног потпуковника. У честитки се, између осталог, наводи:

Јављам се из два разлога, прво да Вам у име Савеза организација резервних војних старешина Србије честитам унапређење у чин резервног потпуковника санитарске службе и друго, да Вам у име резервних војних старешина захвалим и дам подршку Вашем огромном доприносу у досадашњој успешној борби са овом пошасту која нас је снашла.

Резервне војне старешине с поносом гледају у Вас. Верујемо да ћемо ускоро бити у прилици да Вам лично изразимо захвалност.

Суботица

БИТИ СТАРЕШИНА ПОСЕБНА ЈЕ ЧАСТ

Поводом стогодишњице Савеза организација резервних и активних војних старешина Србије у Градској већници Суботице одржана је двочасовна Свечана академија. Певањем државне химне „Боже правде“ скуп су отворили ученици ОШ „Иштван Кизур“.

Присутне госте, резервне старешине и активна лица Војске Србије поздравио је Жељко Обрадовић, председник Покрајинске организације Војводине резервних војних старешина.

„Дивно је бити међу вама, мојим драгим пријатељима у Суботици. Радо долазим у ваш прелепи град, сјајно сте све ово организовали, честитке искрене за све вас – кратко се најавио као гост председник покрајинске организације АП Војводине пуковник у пензији Жељко Обрадовић, а реч је потом преузео проф. др Радмило Тодосијевић, који је говорио о потреби озбиљнијег приступа државе Србије у организовању резервних војних старешина у свим местима.

„Данас сам пензионисани универзитетски професор и резервни пуковник ВЈ, али радо увек свима причам са поносом да сам у младости завршио Школу резервних војних старешина. Част и радост треба бити сваком нашем човеку ако је служио војску и постао резервни официр Војске Србије. И данас се сећам ко ми је био командант и ко је све био са мном, рекао је професор др Радмило Тодосијевић, бивши предавач Економског факултета Суботица, данас вредни и успешни друштвено-политички делатник града Суботице.

За говорницом се потом појавио проф. Војо Раичевић, председник Градске организације резервних војних старешина Суботице, који је поздравио присутне и нагласио шта за наш народ у Србији значи стогодишњица ове организације.

Наше се удружење увек бавило неговањем ратне традиције и питањима која су била од виталног значаја за очување чланства. Одајемо признање овде и почаст бившим председницима др Чеди Марјановићу, затим мајорима Васи Даниловићу и Милану Радосављевићу, који су дуго водили наше чланство. У то време сви чланови су улагали велике напоре да се дистанцирају од своје актив-

ности у политици и нису били уз ниједну политичку партију тога времена, али су остварене жеље да се сачува моралне квалитете, способност и агилност официрског кадра, казао је професор Војо Раичевић.

Дошао сам са српском народном ношњом из Шумадије, понео сам две специјално израђене фруле и два пута свирао на том нашем старом музичком инструменту за све присутне госте у сали. Сви су пажљиво слушали, а онда громогласни апалауз, који ме одушевио и подсетио на стара времена наше лепе земље Србије, - прозборио је свој став о свечаној академији у Суботици проф. Драган Анђеловић, познати музичар и директор ОШ „Кизур Иштван“.

Најзаслужнијим институцијама и појединцима потом су уручене

Свечаном скупу присуствовале су високе званице

плакете поводом века рада организације резервних војних старешина.

Диригент популарног ученичког хора била је проф. Наталија Лукић, а одмах после хора пред публици се представио проф. Драган Анђеловић, познати суботички музичар, који ради као директор ОШ „Иштван Кизур“. Одушевио је присутне својим маестралним наступом на фрули. Водитељка програма Снежана Стипић затим је најавила Милоша Станковића, чувеног глумца и директора Народног позоришта Суботица, који је у три наврата беседио о стварању српске војске, а присутне освојио својом појавом и гласом.

Д. Ковачевић

Поводом завршетка школовања класе слушаца за резервне официре генерације септембар 2019. у касарни „Генерал Јован Мишковић“ 3. фебруара ове године одржана је свечаност. У чин резервног потпоручника Војске Србије произведени су слушаоци интендантске, техничке, санитарске и службе телекомуникација.

На позив ректора Универзитета одбране, генерал-потпуковника доц. др Горана Радовановића, у име Савеза организација резервних војних старешина Србије свечаности су присуствовали др Милојко Николић, председник, и Драган Ђирковић, генерални секретар.

Уз честитке за успешан завршетак курса, председник и гене-

Промоција најмлађих резервних потпоручника Војске Србије

ПРЕДСТОЈЕ ИМ ОДГОВОРНИ ЗАДАЦИ

Заједничка фотографија по завршетку свечаности

рални секретар су новопроизведеним потпоручницима одржали презентације о историјату, циљевима и актуелним активностима Савеза и упутили их на

који начин могу да се укључе у рад организација РВС у својим срединама.

Посебан нагласак дат је Обучавању грађана за одбрану зе-

мље које се спроводи на основу Иницијативе за увођење садржаја обуке у школски систем РС. Учесћем у извођењу наставе о основама система одбране

Републике Србије у завршним разредима средњих школа, у сарадњи са Одељењем за обучавање грађана Управе за обавезе одбране Сектора за цивилну одбрану МО, организације РВС дале су значајан допринос спровођењу иницијативе. Имајући и виду да ће се и у наредним школским годинама наставити са спровођењем ове активности, председник Савеза др Милојко Николић, је сваком младом резервном војном старешини уручио примерак Методичког приручника за резервне старешине – извођаче наставе у завршним разредима средњих школа: „Основе система одбране Републике Србије“.

Конференција за новинаре министра одбране Александра Вулина

ДРЖАВА ПОНОСНА НА СВОЈУ ВОЈСКУ

Војска Србије је показала колико је драгоцену својој земљи, показала је какве људе има. Борба против корона вируса се није водила ни оружјем ни техником. Водили су је људи, организацијом, обуком, посвећеношћу свом позиву и изнад свега својој земљи. Бескрајно сам поносан на све припаднике Војске Србије, али више од свега држава Србија треба и може да буде поносна на своју војску и на све припаднике Министарства одбране и Војске Србије – закључио је министар одбране Александар Вулин на конференцији за медије.

Министар одбране Александар Вулин на конференцији за медије одржаној 10. маја у касарни „Топчидер“ представио је ангажовање и резултате Министарства одбране и Војске Србије током ванредног стања.

Конференцији су присуствовали начелник Генералштаба Војске Србије генерал Милан Мојсиловић и чланови колегијума министра одбране и начелника Генералштаба.

На почетку конференције минутом ћутања одата је пошта свим преминулим од последица заразе корона вирусом, међу којима су и три припадника Војске Србије – цивилно лице Миодраг Вуловић из Треће бригаде копнене војске у Нишу, цивилно лице Радивој Бороња из Центра за обуку Копнене војске у Пожаревцу и старији водник прве класе Ненад Башић Палковић из Првог центра за обуку у Сомбору.

Министар Вулин истакао је да борба са корона вирусом није била само борба Војске Србије нити само Министарства одбране, „то је била и јесте борба читавог друштва, земље и система“.

– Изгубили смо три друга, изгубили смо два цивилна лица и једно војно лице. Изгубили смо три човека који су били важан део нашег система. Сваки људски живот који је изгубљен је ненадокнадив и без обзира како ти бројеви изгледају мали у односу на друге земље и системе, друге делове система, за нас су наша три друга ненадокнадив губитак. За нас је то страхан ударац. Недостајаће нам, њихове породице знају да је Војска Србије ту за њих, да ћемо учинити све да помогнемо, ублажимо, као што су лекари дали све од себе да спасу њихове животе – нагласио је министар Вулин и изразио захвалност свим лекарима који су се борили и који се и даље боре за све животе, а породицама преминулих припадника Војске Србије изразио најдубље саучешће.

Према речима министра одбране, тренутно је у Министарству одбране и Војсци Србије инфицирано 52 припадника, док се у изолацији налази 167. До сада је било инфицирано око 300 припадника и нико од

Конференција је одржана испред Дома гарде

них нема теже симптоме и није животно угрожен.

– Један припадник је био на респиратору у Клиничком центру Војводине и захваљујући труду и борби лекара он је сада много боље и није више на респиратору и надамо се да ће већ у понедељак бити отпуштен с болничког лечења – поручио је министар.

Добили два задатка

Како је истакао, на основу процене ризика и претњи по безбедност Републике Србије и њених грађана, које је урадило Министарство одбране, односно Управа за војно здравство, председник Републике и врховни командант Војске Србије, уз потписе председнице Владе Србије и председнице Народне скупштине Србије, донео је одлуку о проглашењу ванредног стања на територији читаве земље 15. марта 2020. године. Тада је Министарство одбране дало одговарајућу процену да је

развој пандемије такав да може да угрози здравље, животе и безбедност наше земље.

– Ми смо добили два задатка – да пружимо подршку цивилним властима и да очувамо оперативне способности Војске Србије. Одмах смо на себе преузели задатке и преузели смо обавезу обезбеђења и контроле различитих објеката. Дневно је било ангажовано више од 1.500 припадника Војске Србије и то нису само они људи које сте видели на задацима обезбеђења. На тај број додајте и људе који су бринули о њиховој логистици, здрављу, организацији и командовању. Додајте и припаднике Војске Србије који су контролисали Копнену зону безбедности, затим оне који су водили рачуна о безбедности нашег неба и све који су нас обавештајно и контраобавештајно покривали све време – нагласио је министар Вулин и додао да су припадници Војске Србије заједно са припадницима Министарства унутрашњих послова обезбеђивали 18 граничних прелаза.

Војска Србије обезбеђивала је 51 здравствену установу у 24 града и општине. Почетак ангажовања уследио је 16. марта, а

снаге су дезангажоване 7. маја. Задаци су били и обезбеђење 20 прихватних и центара за азил у којима се налази око 8.000 миграната.

- Од првог дана обезбедили смо да и они буду безбедни, али и да се нигде не крећу, да на тај начин омогућимо да се њихов живот несметано одвија, али и да се живот наших грађана никако не узнемирава. Ниједан мигрант није показао симптоме коронавируса у нашој земљи, верујем да је због тога што смо их ставили у карантин, што смо водили рачуна о њиховом здрављу и што нисмо дозволили да се мешају са нашим становништвом – рекао је министар Вулин.

Кад је реч о обезбеђивању и чувању прихватних и центара за азил, било је неколико озбиљних инцидената и Војска Србије је у три наврата морала да употреби ватрено оружје без примене смртоносне силе, казао је министар Вулин.

-Нико није повређен, пуцало се у аздух, спречено је организовано и масовно бекство миграната одговарајућом употребом оружја, у складу са стражарским правилом и Правилном службом. Није повређени нити један војник нити мигрант - потврдио је министар Вулин и додао да је сваки војник имао јасна наређења начелника Генералштаба и министра одбране, да „нико не сме да ти одузме пушку нити да те повређи“. И то се није десило.

Обезбеђење 153 установа социјалне заштите

Војска Србије је обезбеђивала и установе социјалне заштите, на основу захтева које је доставило Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

- Преузели смо обезбеђење 153 установе социјалне заштите у 50 градова и општина. Припадници војске су добијали од директора, односно власника установе, одговарајући списак на коме су се налазила имена запослених који имају право да улазе у установу и сви који су ван тог списка нису могли и нису улазили у установу - истакао је министар одбране и додао да смо, нажалост, у Неготину имали пример да су управо запослени били заражени па су заразили и кориснике, али и два војника која су радила на обезбеђењу тог објекта.

Војска Србије показала је организованост, спремност и опремљеност и када је требало припремити привремене болнице, потврдио је министар одбране.

- Здравствени стручњаци се слажу да је један од разлога зашто је пандемија код нас релативно брзо заустављена и зашто смо имали тако добар одговор – зато што смо поставили привремене болнице. Показали смо колико можемо да будемо брзи и ефикасни и да радимо када је то потребно. Припремили смо девет објеката у пет градова и поставили 5.122 кревета - казао је министар Вулин и додао да је Војска Србије то урадила из сопствених средстава и по захтеву кризних штабова.

Он је истакао да Војска Србије није одлучивала где ће бити постављена привремена болница, већ је надлежни Републички кризни штаб одлучивао где је потребно,

Припадници ВС на обезбеђењу избегличког центра у околини Шида

а Војска Србије је у складу с тим испуњавала свако наређење у најкраћем могућем року.

-За то смо добили и потврду и похвале од кинеских стручњака, који су такве примере назвали „српском брзином“. Кроз привремене објекте прошао је велики број наших грађана. Кроз Београдски сајам до данас је прошло 1.092 лица, Новосадски сајам 269, халу Чаир 396. Тренутно је на Београдском сајму 70 лица и очекујем да ће највећи број њих, после данашњег тестирања, бити пуштени кућама. На Новосадском сајму још је 38 пацијената. У Војномедицинском центру Карабурма тренутно се налазе 53 најтежа пацијента, од којих су два на респиратору - истакао је министар одбране и додао да се против наших болница водила бесомучна медијска кампања која је потпуно неодговорна и неутемељена у реалности.

Пацијентима све било бесплатно

- Људи и медији који су то радили, нису били одговорни ни према истини, али ни према пацијентима који су тамо лечени. Када лажете да је Београдски сајам - Сајмиште, логор, и да су тамо страшни и нељудски услови, ви сте убеђивали људе да се ни случајно не пријаве и дали сте им поруку - боље останите негде, сакријте се, немојте се пријавити здравственим властима. Одвешће вас у неки логор. Ко зна колико људи се због тога разболело или имало погоршано здравствено стање и ко зна колико људи је могло да буде брже и лакше излечено да се неодговорни нису тако понашали - рекао је министар Вулин.

- Имали смо примере када поједини медији објаве да на Београдском сајму почиње штрајк глађу. Ми се налазимо ту, лекари су ту и разговарамо са пацијентима. Нико о томе, наравно, ништа не зна, али сат времена касније, након што та вест процури, људи почињу да се питају и организују, кажу, сигурно ту нешто има. Имали

смо примере да падне гипсана плоча величине 30 са 40 цм, а да вест буде пао кров на сајму, пао на пацијенте. Кога је било брига да ли ће нека породица да се уплаши и да помисли шта се десило са неким ко је на сајму, да ли је жив и добро - рекао је министар одбране.

Он је додао да је било и примера крајње неодговорности.

- Ви можете да разумете неког ко се налази у Сајму, ко је болестан, можете да разумете да је љут и да сматра да је то нешто што је лоше урађено само њему. Можете да разумете људске поступке, сликање празне флаше за течни сапун 15 минута пре него што се постави нова флашица, али не можете да разумете да се намерно и плански води кампања, да се намерно пуштају лажне вести са жељом да се повреди власт, немислећи о томе да ће те повредити оно што је важније од сваке власти, здравље и животе људи – нагласио је министар Вулин.

- Тешко ми је то да разумем али, упркос свему томе, сви наши пацијенти су добро, услови су добри, баш као и храна, лечење и све оно што је било потребно, урађено је онако како треба. И да нагласим још једном, бесплатно. Ником није наплаћен ни један једини лек, нити оброк, за разлику од многих земаља око нас које су и богатије, где се то плаћа - рекао је министар одбране.

Дезинфекција огромног броја објеката

- Многи наши земљаци су били принуђени да напусте земље у којима су радили и живели зато што се то тамо плаћа и ја сам бескрајно захвалан нашој држави и здравственом систему због тога, као и председнику Вучићу због оних тешких реформи 2014. године, због којих сада имамо новца да ово платимо - рекао је министар Вулин.

Војска Србије је на себе примила најтежи удар првих дана када се велики број наших држављана враћао у Србију.

- Они су на то имали право, ми смо носни и срећни што су се вратили и сада их позивам да не одлазе и да остану у Србији. Видите да се сви вратимо кући кад је

најтеже. Хајде онда да останемо и биће нам свима лакше. Тада је требало прихватити десетине, стотине хиљада наших грађана. Због тога је Војска формирала 18 објеката за здравствени надзор наших држављана пристиглих из иностранства. У тим објектима наши држављани су добијали здравствену заштиту, тестирање, били су чувани све док није истекао њихов карантин – нагласио је министар и додао да је било примера њихове недисциплине, наводећи пример путника који су показали дисциплину на париском аеродрому чекајући неколико дана, а онда када су дошли у Србију „кидали су маске с лица наших војника, говорили да су здрави и да желе да оду“.

- Имали смо и примере дисциплинованих, који су показали пожртвовање и разумевање. Сви до једног су захвални Војсци Србије и ангажовању на њиховом прихвату и збрињавању – поручио је министар Вулин.

У наставку конференције, министар одбране говорио је о још једном важном задатку – дезинфекцији објеката и јавних површина и истакао да је 246. батаљон АБХО био ангажован на више од 60 локација, дезинфиковано је око 48 хектара, 1.290 објеката, 4.150 километара путева и 7.500 људи.

- Наша АБХО јединица показала је своју вредност и значај и сигурно ће у неким будућим организационим променама унутар наше војске, уколико с тим буде сагласан начелник Генералштаба и војничка струка, разговарати о томе да АБХО компонента постане присутнија у нашој војсци онако како је некада и било. Времена су се променила и морамо да дамо одговор на такве промене – рекао је министар Вулин.

- Било је ангажовано више од 2.200 возила која су прешла више од 900.000 километара, превезли смо око 43.000 лица и 29.000 тона терета. Војска Србије је и ту показала колико је организована. Замислите како би изгледало да војске нема, ко би ово урадио да нема ових људи и да се за све ово нисмо припремали годинама уназад. Ниједна војска се не припрема за пандемију, нема државе или војске која се припрема за вирус, али се Војска Србије годинама припремала, опремала и јачала да би одговорила на сваку потребу својих грађана и ово је једна од тих – нагласио је министар одбране.

Говорећи о војном здравству, министар Вулин је истакао да је захваљујући ангажовању наших припадника формирана ковид болница у Војномедицинском центру Карабурма за само 10 дана. Од болнице која је некада била задужена за регрутацију војника, а највећи њен део био напуштен још од деведесетих година, формирана је савремена, нова болница, једна од најбољих ковид болница у нашој земљи.

- Она сада има 100 постеља, обезбеђен је кисеоник за 106 прикључака, а у овом тренутку тамо може да стоји 60 респиратора. У тој болници до сада је лечено 157 најтежих пацијената. Са великим поносом и са великом захвалношћу према здравственим радницима који раде у ВМЦ Карабурма хоћу да нагласим да до дана-

шњег дана ни један једини није заражен – рекао је министар Вулин и додао да они раде са најтежим пацијентима на респираторима, као и са онима који имају средње или тешке симптоме болести, а то су успели захваљујући дисциплини, организацији и опремљености, што је велика похвала њиховим командантима и свакоме од њих.

Војне болнице биле универзалне

Министар је посебно указао да се свако од тих здравствених радника за тај посао пријавио добровољно, додајући да је реч о махом младим људима који су се сами пријавили да раде најтежи и најризичнији посао.

- За 12 дана успели смо да направимо и потпуно нову болницу захваљујући донацији фирме „Термомонт“ и њених партнера, у оквиру ВМЦ Карабурма. Реконструлисали смо 1.000 квадрата и доградиле још 300 квадрата и то је сада болница од 60 кревета, са разведеним гасовима и потпуно спремна да прими најтеже пацијенте – нагласио је министар Вулин.

Он је посебно указао да је важно бити спреман и припремљен за ситуацију која нас је задесила, као и да је на време препознат значај војног здравства па је у време пандемије у сред кризе у стални радни однос примљено 95 лица, медицинског особља, стручног и помоћног. Пре тога, у години иза нас, примљено је више од 400 медицинских радника, што не би било могуће да није припремано на време и омогућено буџетом.

Говорећи о Војномедицинској академији, министар Вулин је подсетио да ВМА није била ковид болница на основу мишљења кинеских лекара, имајући у виду њен систем централне климатизације, али је преузела на себе лечење цивилних пацијената.

- Од момента када је добила своју нову улогу, на тријажно-пријемном пункту прегледано је више од 12.000 грађана, у Центру хитне помоћи збринута је 6.520 пацијената, на стационарно лечење примљено је 1.967 пацијената, а урађено је 1.095 оперативних процедура. Војномедицинска академија је дала свој допринос и сваки пацијент који је дошао на ВМА без обзира да ли је цивил или војно лице, био је збринут, заштићен и добио је негу и потребну помоћ – истакао је министар Вулин, додајући да је исто урађено и у Војној болници Ниш, која је на себе преузела лечење цивилних пацијената, где је до сада примљено њих 283, а у ковид амбулантама прегледано је 715 пацијената.

Војна болница Нови Сад, додао је мни-

стар Вулин, такође је преузела лечење цивила, где је урађено 3.155 прегледа лекара опште праксе и 111 специјалистичких прегледа. У Центру Војномедицинских установа Београд прегледано је 17.195 пацијената, а у ВМЦ Славија и ВМЦ Нови Београд још 2.411 пацијената.

Прилагођавање војне индустрије

- Војно здравство је показало колико је неопходно, колико је у стању да помогне свакоме, не само војним лицима, већ свакоме коме је помоћ потребна – истакао је министар Вулин.

Говорећи о раду Одбрамбене индустрије Србије током ванредног стања, министар Вулин је рекао да Одбрамбена индустрија није прављена за борбу против вируса, већ да је њен задатак прављење оружја, али да су осим тога предузећа и запослени показали велику способност да се прилагоде и у веома кратком времену своје производне капацитете и знање ставе у функцију борбе против корона вируса.

- „Застава Терво“ је за свега неколико дана успела да овлада технологијом и направи санитарско возило. „Прва искра“ из Барича је освојила производњу дезинфек-

ционих раствора. „Трајал“ из Крушевца је производио различите типове заштитних рукавица и заштитних полумаски и маске. „Прва петолетка“ из Трстеника је освојила производњу заштитних визира. „Милан Благојевић Наменска“ из Лучана почео је да производи алкохол који је уступао за даљу прераду. „Јумко“ из Врања производио је два типа заштитних маски. Читава Одбрамбена индустрија је дала, стриктно водећи рачуна да се поштују све препоруке надлежних кризних штабова и да здравље запослених ни на који начин не буде угрожено.

Војска Србије имала је част да буде домаћин делегацијама из Народне Републике Кине и Руске Федерације, које су у Србију дошле како би помогле у сузбијању вируса Ковид-19. Министар Вулин је истакао да је веома поносан због похвала које

је делегација кинеских експерата изнела на рачун рада нашег војног здравства и привремених болница.

Према речима министра одбране, медицински и АБХО тимови Оружаних снага Руске Федерације у Србији су показали велику дисциплину и вредноћу. До сада руски АБХО тимови радили су на 122 локације са 190 излазака на терен, а у 37 градова Србије дезинфиковали су објекте укупне површине 1.650.000 квадратних метара и 465.000 квадратних метара јавних површина. Руски медицински тимови радили су на 140 локација са 233 изласка на терен и прегледали и лечили више од 800 пацијената.

Учење на даљину

Када је у питању војно школство, министар Вулин подсећа да кадети Војне академије и ученици Војне гимназије и Средње стручне војне школе нису били на губитку, захваљујући увођењу учења на даљину преко платформе доступне 24 часа, на којој су били доступни 401 предмет и курс.

- Због специфичности одређених занимања, Војска Србије је урадила нешто што остатак образовног система није, а то је доношење храбре одлуке, утемељене на основу мишљења лекара, да ученици смера РВ и ПВО Средње стручне војне школе и кадети Војне академије модула Војно ваздухопловство не прекину своје школовање током трајања пандемије. Сви су били у карантину, где су се несметано школовали, вршили праксу и ниједан од њих није заражен.

Министар Вулин истиче да међу кадетима Војне академије, ученицима Војне гимназије, као и припадницима резервног састава лица старијих од 30 година, а који су за време ванредног стања били отпуштени кућама, није било ниједног који се заразио вирусом Ковид-19, као и да су сви били претходно прегледани.

- Такође, ангажовали смо и мањи број лица из резервног састава. Међу њима и 23 пензионисана лекара који су се добровољно пријавили – навео је министар Вулин.

Ангажовано је 128 обвезника резервног састава који су цивилно служили војни рок у домовима здравља, сви су долазили на седам дана и, како је министар нагласио „сви су дошли здрави и отишли здрави“.

Уз све ове обавезе, министар Вулин наглашава да је Војска Србије имала и наређење свог врховног команданта да мора да очува и делимично унапреди своју борбену готовост.

- Све наше оперативне способности су очуване, реализовани су сви плански задаци, као и додатни задаци у одбрани од корона вируса. Војска Србије је бринула о својој земљи као да је најмирније стање, као да су сви наши припадници тамо где треба да буду распоређени, а не да раде додатне задатке. Наше небо је чувано, као и наше границе, водило се рачуна како живе и шта се дешава са Србима ван Србије, у сваком секунду наша војска је била спремна да одговори на било какав изазов. По наређењу врховног команданта и

Обука је извођена и током ванредног стања

наређењу начелника Генералштаба, одговарајући састави послати су у касарнске услове где су чекали да реагују ако се било шта деси у нашој земљи – рекао је министар одбране.

Очувана борбена готовост

- Сви припадници Војске Србије су радили свој посао и радили су више од онога што им посао налаже. Нико од њих није се припремао и обучавао за неки вирус, али су се сви борили тамо где им је речено да буду, извршавали су наређења, давали су свој максимум. Процент боловања, који вам може доста говорити, је такав да смо имали мање боловања него што смо их имали у истом периоду прошле године у редовним условима. Процент пада боловања се видео и после проглашења ванредног стања, почео је да опада оног момента када је проглашено ванредно стање. Људи су се враћали, често занемарујући сопствено здравље. Веома сам поносан на припаднике Војске Србије који су у Копненој зони безбедности остали и дуже од своје смене.

Није лако бити у касарнским условима ни у некој бази, далеко од своје породице. Али нико није одбио наређење, није самовољно напустио јединицу или објекат, нико није показао било какав протест или недисциплину. Зато сам поносан на сваког припадника Војске Србије, а и Србија треба да буде поносна на такву војску – рекао је министар одбране.

Он је нагласио да је војска чувала своју борбену готовост. Посада хеликоптера Ми-35 први пут је из тог ваздухоплова испалила ракете, испробана је још једном беспосадна платформа „Милош“, снајперска обука и гађање снајперских јединица се несметано спроводило, војници на добровољном служењу војног рока радили су и више од онога што је требало да раде, нико није напуштао касарну, ишао кући, сви су разумели зашто су толико потребни.

- Сви они су дали све од себе и без њих ни постављање привремених болница, ни ВМЦ Карабурма, ни друго не би било могуће и та деца су дала све од себе и учи-

нила нас поносним, као што смо поносни и на њихове старешине које су од њих направиле такве војнике. Али такве људе нисмо направили ми, већ њихови родитељи и њихова земља. Зато сам бескрајно поносан што је више од 80 процената војника на добровољном служењу војног рока у мартовској класи изразило намеру да остане у својој војсци и да постану професионални војници. Већи комплимент од тога и веће појачање нисмо могли да добијемо. Због тога, на предлог начелника Генералштаба, а по наређењу врховног команданта, сви војници у мартовској класи ванредно су унапређени у виши чин и то је наш начин да им захвалимо и покажемо колико вреднујемо њихов труд и рад – поручио је министар Вулин.

Повратак у касарне

Како је истакао, настављено је и с развојем нових средстава.

- Први пут после 1991. године Војска Србије испалила је пројектил из „Норе“ чији је домет 40 километара. Исто смо урадили и из модуларног „Огња“. Не памтим када се то десило у овој земљи, а десило се у овим најтежим тренуцима и захваљујем свима који су нам то омогућили – поручио је министар Вулин.

Говорећи о Војсци Србије по укидању ванредног стања, министар је рекао да је највећи део снага већ дезангажован и у складу с наређењем врховног команданта Војска се враћа својим редовним задацима.

- Враћамо се у касарне, на полигоне, враћамо се тамо где војска и треба да буде, али увек у потпуности спремни да својој земљи и народу будемо на услузи. Војска Србије је показала колико је драгоцену својој земљи, показала је какве људе има. Борба против корона вируса се није водила ни оружјем ни техником. Водили су је људи, организацијом, обуком, посвећеношћу свом позиву и изнад свега својој земљи. Бескрајно сам поносан на све припаднике Војске Србије, али више од свега држава Србија треба и може да буде поносна на своју војску и на све припаднике Министарства одбране и Војске Србије – закључио је министар одбране Александар Вулин на данашњој конференцији за медије.

Обележено сто година од оснивања организације

ВЕК БОРБИ ЗА СЛОБОДУ И ТЕКОВИНЕ ДРЖАВЕ

Сви грађани треба да буду спремни да служе својој држави, да се боре за своју земљу и да се припремају за одбрану своје земље. Кад кажем одбрана своје земље, то не значи само војска, то не значи само оружје. То значи и бити спреман за помоћ у елементарној непогоди, указати прву помоћ, сачувати вредности које ову земљу чине вредном понављања, чувати вредности које су овај народ учиниле слободарским, рекао је министар одбране Александар Вулин

Свечаном академијом у Крушевачком позоришту обележено је 100 година од оснивања Организације резервних војних старешина Србије. Свечаности је присуствовао министар одбране Александар Вулин, који је, честитајући празник и велики јубилеј, истакао да војне старешине не може да дели на активне и резервне, јер како каже „На данашњи дан, када се пробијао Солунски фронт, ни непријатељи ни пријатељи нису, оне који су јуришали, делили на активне и на резервне.“

Међу гостима су били ректор Универзитета одбране генерал-потпуковник Горан Радовановић, заступник команданта Команде за обуку бригадни генерал Јелесије Радивојевић, начелник Кабинета министра одбране бригадни генерал Сениша Кресовић, начелник Правне Управе МО пуковник Небојша Николић, начелник Управе за традицију, стандард и ветеране пуковник Душко Шљиванчанин и начелник Управе за односе са јавношћу Михаило Зоговић.

У име града домаћина делегацију је предводила заменица градоначелнице Крушевца Весна Лазаревић.

Епархију крушевачку представљао је протојереј-ставрофор Драги Вишковац.

- Српски народ је, као народ војничких победника, побеђивао зато што нико није могао да разлучи где престаје народ, а где почиње војска. Зато

Министар одбране Александар Вулин уручио је председнику СОФВСС др Милојку Николићу Златну плакету МО

је и био непобедив – рекао је министар Вулин.

Према његовима речима, да би једна држава и један народ био спреман за одбрану од сваког зла које може да наступи, не може само држава да буде та која ће организовати народ.

Од посебног значаја за одбрану земље

- Сви грађани треба да буду спремни да служе својој држави, да се боре за своју земљу и да се припремају за одбрану своје земље. Кад кажем од-

резервних војних старешина Србије

Заменица градоначелнице Крушевца
Весна Лазаревић

брана своје земље, то не значи само војска, то не значи само оружје. То значи и бити спреман за помоћ у елементарној непогоди, указати прву помоћ, сачувати вредности које ову земљу чине вредном понављања, чувати вредности које су овај народ учини-

ле слободарским. Савез организација резервних војних старешина је организација од посебног значаја за Министарство одбране јер препознајемо исте вредности. Ово су људи који с правом кажу да без обзира да ли су активни или у резервном саставу, они су ту, на располагању својој земљи – поручио је министар Вулин.

Србија је увек, и у прошлом веку који су обележила тешка ратовања, могла да каже да је имала људе који су били у стању да је бране и чувају, истиче министар Вулин и додаје да се нада да рата више никада неће бити, али да себи никада не смео допустити да будемо неспремни да чувамо своју земљу. То је разлог због којег је од ове године у одређене школске предмете враћено учење вештина које нас припремају за одбрану земље, за чување интегритета државе, али и за помоћ сваком човеку коме је помоћ потребна.

Заменица градоначелнице Крушевца Весна Лазаревић је нагласила да Крушевац придаје велики значај одбрамбених могућности земље.

-Част ми је да вас поздравим у име града и у своје име на свечаној седници Скупштине резервних војних старешина, која се одржава поводом обележавања 100 година од вашег оснивања. То што се одржава управо у Крушевцу, за наш град и Расински управни округ велико је признање Град при-

даје велики значај јачању и развијању одбрамбених потенцијала друштва, пре свега наше Војске, уз подржавање програмских активности Организације резервних војних старешина. Град ће увек пружати подршку и бити партнер за сарадњу, како са члановима ове важне организације, тако и са Војском Републике Србије, а све у циљу побољшања безбедности наше заједнице. Наша држава са председником Александром Вучићем нас челу у последњих неколико година много је уложила у јачање и опремање наше војске савременим наоружењем, војном опремом и техником, што није забележено у последњих тридесет година. Тиме смо показали непоколебљиво опредељење српског народа да желимо да живимо у слободи и да имамо снаге у распоређене у људима.

Да Србијом влада мир

Весна Лазаревић је истакла да је ово је и прилика да се сетимо свих ослободилачких ратова и свих оних који су дали животе за слободу земље, нашег народа и оставили будућим генерацијама нашу земљу на чување.

-Градоначелница Крушевца Јасмина Палуровић вам се обратила у уводној речи вашег часописа „Први позив“, који је управо почео да се објављује овог месеца „Нека Србијом влада

Свечаној академији поводом века ОРВС присуствовале су резервне војне старешине из свих крајева Србије

мир, а да ми у нашој родољубивој мисији будемо спремни да зналачки и одлучно одговоримо на све ризике, изазове и претње нашој Србији“.

У име Града и у своје име честитам вам јубилеј и желим да се наша успешна сарадња настави и у годинама које су пред нама, рекла је Весна Лазаревић.

Председник СОРВСС др Милојко Николић, обраћајући се скупу, рекао је:

-Указана ми је изузетна част да вас управо данас, на овај велики јубилеј поздравим и да свима честитам Дан резервних војних старешина! Обележавање века постојања једне организације представља за многе тешко достижан циљ. Када је пре сто година иницирао њено оснивање, славни војвода је визионарски одредио судбину удружења, које је на посебан начин хармонизовало биће српског народа: патриотизам, морал, славно и победоносно трајање у времену што следи. Посебан пијетет обележавању јубилеја организације, у чије је ткиво уткана слободарска традиција даје и место у којем га прослављамо, те се стога посебно захваљујем, поред Министарства одбране и ВС, локалним властима и градоначелници Крушевца лично на свесрдној помоћи у организацији овог догађаја, нагласио је Николић.

Град Крушевац, некадашњи престо-

ни град средњовековне Србије, чији је тадашњи Кнез предводио српску војску у једној од судбинских битака нашега народа. Та битка, касније прерасла у национални мит, постала је кључни идентификатор многих вредности на којима је грађена, брањена и опстала српска држава. С тим у вези председник СОРВСС је казао:

Захвалност државном руководству

-Поруке које се саме намећу из тога времена, су безрезервна и бескомпромисна посвећеност државног вођства народу и држави и војничка врлина примерена времену, тако да буде ефикасна и код много надмоћнијег непријатеља. Сведоци смо да наше данашње државно руководство, са председником Александром Вучићем на челу, у последњих неколико година чини огромне напоре, и на томе видљиво је успева, у опремању Војске и система одбране у целини савременим средствима. Наша Војска, све је обученија за наменске задатке, а систем одбране све спремнији да одговори на ризике, изазове и претње. Управо надахнуће подвижништвом људи прошлих времена и врлине те војске, живо су ткиво наше национал-

не баштине, којем смо се изнова окретали, увек у тешким временима. Позната је мисао, која се приписује нашем светом Кнезу: „Ја не одлучујем да ли ћу ићи у битку према томе колика ме сила прати, већ колику светињу браним“. Као да је управо на тој мисли постављен темељ војничког кодекса српског војника у потоњим биткама. Од Церске, против далеко надмоћније Аустроугарске, до отпора најмоћнијој војној сили икада, где су браниоци Паштрика и Кошара верно следили тај идеал.

Током агресије НАТО-а на олар отаџбине живот су положила 33 резервна официра и резервна подофицира.

-Сведоци смо, да је управо актуелно доба богато бројним и изузетно сложеним изазовима. Од бруталне силе којом нам се отима део територије, и то управо оне из које исходи сва наша духовност и национални идентитет, па све до „беле куге“, за коју уз сву посвећеност, немамо адекватан одговор.

Тако је и те, сада већ цео век далеке 1919. године, тачно 29 година након оснивања прве школе резервних официра са седиштем у Нишу, увидевши страдање Србије у Великом рату, војвода Степа схватио је, да судбина нације зависи од спремности за сваки

У Спомен-соби 125. бригаде ВЈ којој је додељен Орден народног хероја

Посета Цркви Лазарици испред које се причестила српска војска пред одлазак у Бој на Косову

У Музеју града Крушевца

Вокални солиста Катарина Божић није никога оставила равнодушним када је реч о патриотизму

наредни атак, којем ће неизбежно бити изложена у будућности. На основу те идеје и уз пуну подршку регента Александра Карађорђевића, оснива „Удружења резервних официра и ратника“ које је окупило ветеране спремне на предстојеће одбрамбене подвиге, подвукао је Николић.

Први председник организације резервних војних старешина био је Милан Радосављевић, резервни пешадијски потпуковник. За доживотног и почасног члана изабран је војвода Степа. Изабран је и Средишњи одбор удружења, а за почасног председника регент Александар Карађорђевић, као врховни командант војске. На оснивачкој Скупштини били су присутни: Никола Пашић, председник Владе са 7 министара из Владе, седамдесет народних посланика, бројни државни саветници и професори универзитета.

Ванстраначка организација

–На сам дан оснивања, удружење је имало 500 чланова. Како је омасовљење било један од циљева, према подацима *Ратничког гласника* из 1927. г. имало је 12.000 резервних официра и 4.000 ратника, а касније, број чланова се увећавао. Деловало

је као сталешка и ванстраначка организација, која се бавила остварењем и заштитом статусних права својих чланова кроз:

- решавање проблема збрињавања ратне сирочади и инвалида;
- помоћ породицама погинулих бораца;
- подизање спомен обележја широм Србије;
- изградњу Ратничког дома (данас Дом ВС), који је грађен уз помоћ донација и прилога резервних официра.

Удружење су предводиле резервне војне старешине који су биле важан део командног састава у српској ратној армији.

Из тих чињеница проистекао је значај удружења, као базе у којој би се интегрисао и одржавао командни кадар, као један од кључних ресурса за одбрану земље у будућности, рекао је Николић.

Кроз школовање у школама резервних официра и подофицира, формираним у тадашњој краљевини, прошло је више хиљада младића. Тај потенцијал дао је пун допринос, већ 22 године након оснивања, учешћем његових чланова у НОБ-у. Неки од њих су имали врло истакнуте дужности, као команданти или политички комесари партизанских јединица, почев од батаљона, бригада, корпуса, све до

нивоа армије и Врховног штаба. Помињем: Коча Поповић, Никола Љубичић, Павле Јакшић. Међу истакнутим грађанима, који су били и чланови удружења, нашли су се и резервни официри академици: Милутин Миланковић, Михајло Петровић-Алас, Бранко Ћопић, затим Димитрије Туцовић, оснивачи листа „Политике“ браћа Рибићкар (Владислав и Слободан), Милунка Савић, Никола Пашић и други.

Уочљиво је, да је и после Другог светског рата, иницијативу за реafirмацију Удружења, под називом „Удружење резервних официра Југославије“, иницирало највише војно и државно руководство ондашње ФНР Југославије. Наравно, неспоран је значај резервног војног састава, посебно командног. Осим што треба да преузме на себе одговорност руковођења ратном војском, тај састав може имати, исто тако, значајну улогу у миру, као својеврстан комуникацијски канал између активне војске и грађанства, указао је председник СОРВС.

Кадри да разреше многе одбрамбене проблеме

Нажалост, протоком времена, неретко су занемариване поједине друштвене области.

Поводом века постојања ОРВСС у фоајеу крушевачког позоришта била је постављена занимљива изложба о развоју те организације

-Законским изменама, Савез је сврстан у невладин сектор, чиме је и осуђен на лагано и болно нестајање, утемељено на погрешној тези да укидањем војног рока, професионална војска остаје једини наменски одбрамбени потенцијал. Изгледало је, као да резервни састав и резервне војне старешине више никада и никоме неће бити потребни. Ентузијазмом и посвећеношћу, а пре свега неспремношћу да се предају, у делу руководства Савеза, али и појединаца у државном апарату, Савез је успео да преброди тај тежак период, те и да се државном вођству представи као организација огромног потенцијала за одбрамбене способности друштва, али и за учешће у решавању ма ког актуелног друштвеног проблема од мигрантских криза, преко елементарних непогода ширих размера и терористичких претњи, до масовног оспособљавања и васпитања кроз учешће у школовању средњошколске омладине.

Данас Савез ОРВСС карактерише постојање 76 организација у којима је учлањено око 20.000 чланова најразличитијих профила. Значајно је истаћи, да је организацијама РВС покривена укупна државна територија Републике Србије.

Назире се и примереније решење нашег статуса кроз партнерство са Министарством одбране, а чиме се омогућава решавање питања егзи-

стенције удружења као Невладине организације, која има посебан значај за одбрану земље. Међу актуелним и будућим задацима, обуку омладине средњошколског узраста за одбрамбене припреме, сматрам капиталном, како због широког обухвата популације, тако и због васпитне компоненте пројекта, где ангажоване резервне војне старешине треба да, постављени образовни циљ додатно оплемене вредностима патриотизма и традиције нашег народа.

Кроз наведени задатак се мора осмислити и остварити свестранија, дубља и континуирана комуникација са младима у духу времена у којем живимо и циљева које пројектујемо. Морамо инсистирати и радити на њиховој организованости учлањењем у наше организације. Поред многог разлога томе, истичем два: Да би резервне војне старешине били у функцији система одбране, значи оспособљени и одговорни лидери за оно што их „сутра“ чека у ратним јединицама, као и на располагању својој локалној самоуправи у решавању проблема проистеклих из ванредних ситуација, они морају бити у свакодневном „додиру“ са ВС, а то могу само, наглашавам само, преко својих организација РВС по месту боравка и други зато што припадност организацији, још увек краси „срам за учињено ван кодекса моралног“. У време раздвајања и егоизма,

мобилних телефона, кад „нико ником не треба“ резервним војним старешинама, ако су ван наших организација, недостаје управо тај колективни дух, изражен кроз организованост и демонстрацију јединства. РВС су људи којима је потребна чврста веза-стега са ВС и МО, јер је то њихова природна средина.

Не смемо пропасти

Дозволите и да истакнем, да сви морамо бити свесни одговорности времена у којем живимо. Резервне старешине, у својим организацијама, морају наћи додатни мотив који ће их мобилисати на активност у доприносу развоју и јачању наше државе која је поново, по ко зна који пут, на историјској прекретници. Тај додатни мотив, у долазећем времену, је сам опстанак државе, те сходно Пашићевој максими: „Спаса нам нема - пропасти не смемо“, позивам укупан састав на храброст, истрајност и љубав према јединој нам отаџбини, коју по сваку цену морамо сачувати и што јачу предати будућим генерацијама, закључио је излагање Милојко Николић.

У знак захвалности што је допринео да организација резервних официра и подофицира поново добије статус организације од посебног значаја за одбрану земље, као и за унапређење резервних војних старешина после 20

У склопу обележавања сто година организације на Споменик народу и ратницима у име ОРВСС положили су др Милојко Николић, Жељко Обрадовић и Марко Јерemiћ

Гости су посетили и споменик Српским ратницима у Првом светском рату

Аплаузи за плесачке бравуре: Гала Милојевић и Радивоје Радовановић

Драмски уметници су наступили у униформама негдашње војске

Признање СОРВСС Команде за обуку примио је бригадни генерал Јелесије Радивојевић

година, министру одбране Александру Вулину председник Савеза Милојко Николић уручио је почасну чланску карту резервних војних старешина и фигуру цара Лазара, симбол Крушевца, као сећање на данашњу свечаност.

За заслуге у развоју и афирмацији организације, као и висок степен сарадње који је Савез остварио са установама Министарства одбране и Војске Србије, председник Савеза доделио је сабље војводе Степе Степановића првог и другог реда и комплете књига из едиције „Српске војводе у Великом рату“.

Поводом века од оснивања, Савезу резервних војних старешина Србије додељена је Плакета Министарства одбране, коју је председнику Николићу уручио министар Вулин.

У културно-уметничком делу свечаности наступили су чланови естрадног оркестра Уметничког ансамбла МО „Станислав Бинички“, вокалне солисткиње Катарина Божић и Јелена Стојиловић, драмски уметници Бојан Вељовић и Предраг Миленковић и плесни пар из Плесног клуба Крушевац Гала Милојевић и Радивоје Радовановић.

3. Пешић

САБЉЕ И ЗАХВАЛНИЦЕ

Поводом века од оснивања СОРВСС Граду Крушевцу уручена је слика „Испраћај из Валоне 1916“, чији је атор академски сликар Љиљана Стевановић.

Минијатурном сабљом „Војвода Степа Степановић, са ножом за отварање писама награђени су: начелник Генералштаба ВС генерал Милан Мојсиловић; Команда Копнене војске Ниш, Команда за обуку, Београд и директор корпоративне безбедности НИС Дејан Павловић.

Минијатурном сабљом војводе Степа Степановића награђени су ректор Универзитета одбране генерал-потпуковник доц. др Горан Радовановић, начелник Кабинета МО, бригадни генерал Сениша Кресовић, Управа за обавезе одбране МО, Управа за традицију, стандард и ветеране МО, начелник Правне управе МО пуковник Небојша Николић, Председник ГО РВС Крушевац Марко Јерemiћ, Организација РВС Града Новог Сада, председник ОРВС АП Војводина Жељко Обрадовић, председник ОРОиП Ниш Добривоје Станимировић, председник Градске ОРВС Зајечар Стаменко Станковић, пуковник у пензији Звонимир Пешић, пуковник у пензији Драгољуб Јевђовић, генерални секретар СОРВС Србије Драган Ћирковић и председник ГО Црвеног Крста проф. др Мирослав Милутиновић.

Захвалница са комплетом књига из едиције „Српске војводе у великом рату“ припала је Генералу ВС у пензији Љубиши Диковићу Генерал-потпуковнику ВС у пензији Ђокици Петровићу, члану УО СОРВС Србије генералу у пензији Мирку Старчевићу Капетану бојног брода Милану Коњиковцу, начелнику Одељења у Управи за ОО МО, Члану УО СОРВС Србије Војину Мрђи, члану УО СОРВС Србије Бранку Црнобрњи, члану УО СОРВС Србије Стаменку Станковићу, члану УО СОРВС Србије Милији Васићу, Удружењу РВС Смедерево, Градској организацији РВС Зрењанин, Савезу потомака ратника Србије 1912.-1920, Удружењу породица палих бораца ратова од 1990.

Захвалнице ОРВСС додељене су члану УО СОРВС Србије Зорану Јовановићу, члану УО СОРВС Србије проф. др Радојку Лојаничићу, члану УО СОРВС Србије Петру Дрманцу, Удружењу војних пензионера Србије и Клубу генерала и адмирала Србије.

Реч директора БИА Братислава Гашића

ДОСТИГНУЋА ВРЕДНА ПОХВАЛЕ

Упркос тешкоћама на које сте наишли, успели сте да задржите чланове, и да опстанете. И не само то, успели сте чак и да омасовите чланство, као и да подстакнете рад и створите организације резервних војних старешина у местима где их није било, што је за сваку похвалу, казао је Гашић.

Братислав Гашић

Градска организација ОРВС Крушевца 3. септембра 2019. године одржала је свечаност поводом века постојања организације резервних војних старешина у Србији. Том приликом маркирани су важни догађаји из историје ОРВС, организације у Крушевцу, а било је речи и о томе докле се стигло у обнављању и развоју те патриотске организације.

Поводом 100 година организације најзаслужнијим члановима додељена су признања. Посебно признање одато је Братиславу Гашићу, директору БИА, који је изузетан допринос пружио организацији и стварању услова за обележавање века резервних војних старешина у Крушевцу, негдашњем престолном граду.

Захваљујући се на признању Братислав Гашић је, између осталог, рекао:

„Дозволите ми да у своје име, као и у име осталих уважених добитника изразим захвалност Градској организацији резервних војних старешина Крушевца на урученим признањима. Драго нам је што смо били у прилици да макар и мало допринесемо развоју ваше организације. Будите уверени да ћемо то наставити да чинимо и у будућности, на добробит свих нас.

Посебно смо почаствовани тиме што смо признања добили на свечаној седници Скупштине која се одржава поводом јубилеја – 100 година од оснивања

организације, на коме вам срдечно честитамо. Ретке су организације које славе овакве јубилеје и које трају читав један век. Агенција на чијем се челу налазимо, ове године, такође, слави важан јубилеј – 120 година од оснивања прве српске цивилне службе безбедности. Поносан сам што предводим једну такву службу и још поноснији што у крају из ког потичем и који ми је најдражи поштује и делује организација попут ваше. Било би потребно пуно времена да се само помену сва ваша достигнућа и сви заслужни појединци, у дугој и бурној историји. Оно што је овом приликом важно истаћи јесте да сте увек радили тежак и надасве частан посао, као и да сте увек били уз свој народ, кад год је то било потребно. У ратовима који су иза нас, учествовало је 14.000 резервиста и резервних војних старешина из Расинског округа, а пуно њих је, нажалост, положило и свој живот. То су достигнућа и жртве вредне поштовања и дивљења, и то се ни по коју цену никада не сме заборавити.

Вашој организацији посебно честитам на професионализму, историји и израженом патриотизму у периоду који није био тако давно, када сте били препуштени сами себи и када се о вама, али и о нашој Војсци није довољно бринуло. Верујем да нам се као народу, тако нешто никада неће поновити. Упркос тешкоћама на које сте наишли, успели сте да задржите чланове, и да опстанете. И не само то, успели сте чак и да омасовите чланство, као и да подстакнете рад и створите организације резервних војних старешина у местима где их није било, што је за сваку похвалу. Нема сумње да сте у том погледу једна од најафирмисанијих организација у Републици Србији.

Радује ме и то што знам да наилазите на максимално разумевање и несечичну подршку Војске Србије, без чега би ваш рад био практично немогућ и обесмисљен. Сигуран сам да ће тако бити и надаље.

Молим вас да у време које је испред нас никада не попустите и да наставите да дајете максималан допринос на одбрани и заштити безбедности Републике Србије, али и на очувању сећања на наше претходнике и положене жртве. У ишчекивању 15. септембра када ћете обележити Дан резервних војних старешина Републике Србије, још једном вам срдечно честитам на значајном јубилеју, као и на постигнутим резултатима“.

Делегација Савеза организација резервних војних старешина Србије, са председником др Милојком Николићем на челу, била је 19. фебруара ове године гост на пријему у скупштини Града Крушевца. Пријему су присуствовали и председник Градског одбора СОРВС Крушевац Марко Јеремић и заменик Слободан Лазич.

Градоначелнику Града Крушевца Јасмини Палуровић уручено је признање Савеза организација резервних војних старешина Србије за помоћ у реализацији централне свечаности организоване поводом века постојања и рада те организације.

Град Крушевцу додељено је највише признање СРПВСС – Минијатура сабље војводе Степе Степановића са пером Доситеја Обрадовића и уметничка слика академског сликара Љиљане Стевановић „Испраћај у Валони 1916.“

Градоначелник Јасмина Палуровић бираним речима захвалила је на признању и поклону и том приликом истакла дугогодишњу добру сарадњу између СОРВС и Града Крушевца, посебно нагласивши подршку на коју ова угледна организација увек може да рачуна.

Мирко Старчевић

На свечаном скупу резервних војних старешина Ниша, одржаном 6. септембра 2019. године, присутнима се обратио негдашњи помоћник команданта за морал легендарне Треће армије ВЈ генерал-мајор Мирко Старчевић. Његов говор преносимо у целисти.

Припала ми је част да у име награђених које је организација резервних војних старешина Србије, што слави век свог изузетно часног постојања и рада, захвалим руководству на дару којим ћемо до краја наших живота бити врло поносни.

О веку постојања и рада организације резервних војних старешина, њеном месту и улози, раду и ефектима ангажовања, врло надахнуто, чињенично поткрепљено

Граду Крушевцу уручено признање СОРВС Србије

МИНИЈАТУРА САБЉЕ ВОЈВОДЕ СТЕПЕ

Симбол непокора: минијатурна сабља војводе Степе је новоустановљено признање СОРВСС

Фотографија за историју, али и за успомену: Марко Јеремић, Јасмина Палуровић, др Милојко Николић и Слободан Лазуић

Реч генерал-мајора у пензији Мирка Старчевића

ЧОВЕК НАДАХНУЋА И ЧЕСТИТОСТИ

Када је организација резервних војних старешина Србије била у фази нестајања са сцене нашег друштвеног живота, појавио се др Милојко Николић, ретко сигуран човек у себе, а и сараднике (ипак их је било). Он се, без устезања, прихватио обнове организације, тог врло тешког, сизифовског посла.

и сажето је говорио председник организације. Са изнетим ставовима и оценама се у потпуности слажем. Но, ја нећу говорити о тој теми. Беседићу о лику и делу председника Савеза организација резервних војних старешина Србије, др Милојка Николића, пуковника у пензији. Говорићу из више разлога, а ево неких. Он је 22.12.2014. године први пут изабран за председника Савеза. Прихватио је ту врло одговорну дужност у времену које ни организацији, ни њему лично није било наклоњено. Да појасним, организација је била у фази нестајања са сцене нашег друштвеног живота. Само ретко сигуран човек у себе, а и сараднике (ипак их је било), могао је да се прихвати тог врло тешког, додао бих – сизифовског посла.

И почео је Николић с пуно жара да предузима организацијске и друге неопходне мере. Наставио је да ради на постављању наше организације на здраве ноге. Полагано је у томе низао жељена остварења. Успео је, на пример, да сломи одбојност челног човека једне управе у Министарству одбране према нашој организацији.

Да ли само према њој?

Трагао је Николић за угледним личностима које су наклоњене војсци, а тиме и организацијама резервних војних старешина. Ступао је у дијалог са онима чији се глас чује на важним местима, тамо где се креира биће државе, као што су то Народна скупштина РС, Министарство одбране и њихова тела. Од тих личности тражио је и молио их за подршку. Успоставио је са њима такве односе да ти функционери шире базу оних који би подржавали наше предлоге, амандмане и виђења за решавање бројних проблема са којима је суочена организација. Активност председника није остала незапажена. Уочен је од органа Министарства одбране, да би га и министар одбране, Александар Вулин, примио на разговор, предочивши му да с пажњом прати рад и изузетно цени потенцијал наше организације, да је врло позитивно оцењује, нагласивши да ОРВС може да рачуна на пуну подршку Министарства одбране којем је права адреса организација резервних војних старешина. Управа за обавезе одбране и њено Одељење за обавезање грађана убрзо постадоше дома-

ћини Савезу ОРВС Србије, са чијим представницима се месечно састају, међусобно упознају са предстојећим и реализованим задацима и обавезама.

Наговештаји да су резервне војне старешине предвиђене да узму значајно учешће у обуци грађана, посебно ученика основних и средњих школа за одбрану и ванредне ситуације, као и до сада, унете су измене у одговарајуће законе. Реч је о положају, статусу и месту организација РВС у области одбране и друштва, који уливају оптимизам и наду резервним војним старешинама да ће се вратити положају и улози што им припадају. Руководство Савеза организација РВС није анонимно у Министарству одбране, јер је удружење препознато као организација од посебног значаја за одбрану земље! То је заслуга, нашег председника, који је човек надахнућа и честитости, загладан у судбину наше организације, одлучан да јој још више да своју радну енергију, и све своје умне и моралне способности и снагу. У томе лично видим сједињеност јаке личности и његовог, не малог, дела у животу организације. Рећи му – хвала, мало је. Остаће по томе упамћен. Он је као личност прегалац, веран и одан циљевима Савеза ОРВС Србије, јер је на територији наше изборне јединице (Куршумлија, Лесковац, Бојник, Сурдулица, Босиљград) за врло кратко време формирао нове организације РВС.

Сав уложени и мени познати труд и прегалаштво председника СОРВС Србије, др Милојка Николића и његово залагање и уношење целог свог бића у организације РВС, нешто је што доживљавам, а и сви награђени, као прву награду на овој свечаности.

Смедерево

ВРЕМЕ РЕНЕСАНСЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

На вишебоју се гађало из ваздушне пушке

Недељу дана после централне прославе стогодишњице СОРВС, 15. септембра у Крушевцу, тај вредан јубилеј обележила је и једна од најактивнијих локалних организација – УРВС Града Смедерева. На свечаној седници Скупштине удружења, у смедеревском Центру за културу, поздрављајући присутне чланове и госте, потпредседник УРВС Смедерева Радан Јевтовић, подсетио је на историју организација резервних војних старешина у Србији, истичући немерљив значај и улогу РВС, како у бурним, ратним збивањима на овим просторима, тако и у мирнодопским условима, са посебним освртом на тешкоће са којима се организација суочила у последње две деценије, без сталних извора финансирања.

- Удружење резервних војних старешина Града Смедерева, у потпуности је поделило судбину Војске и своје кровне организације. Без реалних сталних извора финансирања, у сврху пуког преживљавања, тражили смо и добијали подршку од наших пријатеља, спонзора и донатора, без чега би функционисање било немогуће. На томе смо им неизмерно захвални. Ових дана, чини се, дувају повољнији ветрови. Вишегодишње инсистирање уродило је плодом, па је Влада Србије, на иницијативу Министарства одбране, нашем Савезу доделила статус Удружења од посебног значаја за систем одбране. Рекло би се да у последње време организација, па и наше удружење доживљавају ренесансу. Очекујемо да системски буде решено финансирање и надамо се да ће тада све ОРВС, па и наша у Смедереву, бити на нивоу какав је потребан држави и народу – закључио је Јевтовић.

На свечаности су уручене златне плакете УРВС Града Смедерева, појединцима и организацијама, који су својим донацијама највише помогли Удружењу да преживи и

На свечаној седници Скупштине РВС Смедерева најзаслужнијима уручена су признања

Припадници ВС приредили су резервним војним старешинама минијатурни технички збор

Отварање војничког вишебоја

реализује своје активности, а нису заборављени ни бивши, преминули челници организације, у чије име су признања примили чланови породица.

У оквиру обележавања стогодишњице, претходног дана, 21. септембра, у селу Биновцу, одржано је такмичење у војничком вишебоју, на коме је учествовало 11 екипа, са 44 такмичара, а догађај су својим присуством увеличали припадници Центра за обуку Копнене војске, Војске Србије, који су поред учешћа и победе у вишебоју, у дворишту сеоске основне школе приредили и приказ пешадијског наоружања и опреме.

- Ово је, заправо, наша редовна годишња активност и 57. традиционални вишебој, чије смо одржавање уврстили у обележавање стогодишњице Удружења. Екипе су постигле одличне резултате и врло смо задовољни њиховим односом према данашњем задатку. Хвала Војсци Србије, Центру за обуку КОВ у Пожаревцу, чији су припадници увек присутни и спремни да помогну, а посебно сам захвалан побратимским БОРС из Вишеграда и Мркоњић Града, чије су делегације увеличале нашу прославу – рекао је секретар УРВС Града Смедерева Слободан Богић.

Свечаном скупу присуствовао је велики број резервних старешина и гостију

Београд

ЗНАЧАЈНИ ДОМЕТИ

Поводом обележавања 100 година од оснивања Удружења резервних војних старешина заслужним организацијама и појединцима додељена су и признања – плакете и похвалнице за успешну сарадњу. Плакету Савеза резервних војних старешина Београда добио је начелник Генералштаба Војске Србије генерал Милан Мојсиловић.

Свечаном академијом у Дому Војске Србије обележено је сто година од оснивања Савеза резервних војних старешина Београда.

Истичући да је далеке 1919. године, само годину дана по окончању Првог светског рата, баш на Дан пробоја Солунског фронта 15. септембра, у српској престоници одржан оснивачки конгрес Удружења резервних официра и ратника, за чијег првог председника је изабран војвода Степа Степановић, председник СРВС Београда др Радојко Лојаничић је подсетио на значајне периоде у сто година дугом развоју те патриотске организације.

– У међуратном периоду, у коме је број наших чланова непрекидно растао, одржана су три конгреса Удружења резервних официра и ратника, на којима је највећа пажња посвећивана социјалном положају ратника и њихових породица. Две стотине официра и подофицира учествовало је на страни републиканаца у Шпанском грађанском рату, да би се приближавањем нове ратне опасности и потребе да се супротставимо новом непријатељу, растућем нацифашизму, који је закуцао и на врата наше земље, Удружење окренуло новом омасовљењу чланства и борби против окупатора. Нови период у развоју Удружења настаје 1969. када се, на Петом конгресу, одваја од борацке организације и мења име у Савез резервних војних старешина, чиме добија на замаху, и постаје друштвена организација од посебног значаја у систему одбране. озбиљна трансформација организације отпочела је деведесетих година прошлог века, да би се окончала 2006. године, након одвајања Србије и Црне Горе. Свих тих година чланство је увек масовно одговарало на позив отаџбине. Тако је било и 1999. када је више од 90 одсто резервних старешина, међу којима и велики број

У име Генералштаба Војске Србије признање је примио бригадни генерал Саво Иришкић

оних без ратног распореда, стало на бем одбране од агресије НАТО-а. И даље смо посвећени нашим најважнијим задацима у миру – обуци резервних старешина и неговању патриотизма и слободарских традиција нашег народа. Наравно, не заборављамо ни решавање социјалних питања нашег чланства, рекао је у уводном обраћању председник ОРВС Београда др Радојко Лојаничић.

Поводом обележавања 100 година од оснивања Удружења резервних војних старешина заслужним организацијама и појединцима додељена су и признања – плакете и похвалнице за успешну сарадњу. Плакету Савеза резервних војних старешина Београда добио је начелник Генералштаба Војске Србије генерал Милан Мојсиловић.

Свечана академија је завршена пригодним музичким програмом у коме су учествовали Естрадни оркестар уметничког ансамбла МО „Станислав Бинички“, Мешовити хор МО, вокални солисти Иван Милинковић и Ивица Станчић.

Унапређења резервних војних старешина

НА ЕПОЛЕТАМА ЗАСЛУЖЕНИ ЧИНОВИ

Поводом века постојања и рада, наредбом број 1-932 министра одбране Александра Вулина од 13. септембра 2019. године, ванредно су у виши чин унапређене резервне војне старешина које су вишегодишњим преданим радом допринеле одвијању активности организације којој припадају и развоју ОРВСС.

Наредбом се ванредно унапређују:

У ЧИН РЕЗЕРВНОГ ПЕШАДИЈСКОГ ПУКОВНИКА потпуковници: ПИЛИПОВИЋ Драгана БОШКО, Н. Сад и СТАНКОВИЋ Илије СТАМЕНКО, Ниш.

У ЧИН РЕЗЕРВНОГ ПЕШАДИЈСКОГ ПОТПУКОВНИКА мајори: ВАСИЛИЋ Пауна ПРЕДРАГ, Ваљево и ВАСИЋ Драгољубљ МИЛОЈЕ, Нови Сад.

У ЧИН РЕЗЕРВНОГ ПЕШАДИЈСКОГ МАЈОРА резервни капетани: РАЊЕЛОВИЋ Новице ДРАГАН, Ниш и САВИЋ Стојана ДАНИЛО, Ниш.

У ЧИН РЕЗЕРВНОГ ПЕШАДИЈСКОГ КАПЕТАНА поручник МАРКОВИЋ Миодрага ДРАГОСЛАВ.

У ЧИН РЕЗЕРВНОГ ПЕШАДИЈСКОГ ПОРУЧНИКА потпоручници КОЛАР Самоила МИРОСЛАВ, Нови Сад и СТАНИМИРОВИЋ Радољубља РАДАН.

У ЧИН РЕЗЕРВНОГ ПЕШАДИЈСКОГ СТАРИЈЕГ ВОДНИКА водник ВИДИЋ Славка БОРИВОЈ, Нови Сад.

У ЧИН РЕЗЕРВНОГ КАПЕТАНА ОКЛОПНИХ ЈЕДИНИЦА поручници МИШЧЕВИЋ Бошка НИКОЛА, Нови Сад и РАДАКОВИЋ Радмила ЖИВОМИР, Ниш.

У ЧИН РЕЗЕРВНОГ ПОРУЧНИКА ОКЛОПНИХ ЈЕДИНИЦА потпоручник НАЂ Еугена БОРИС, Нови Сад

У ЧИН РЕЗЕРВНОГ АРТИЉЕРИЈСКОГ МАЈОРА капетан ПОПОВИЋ Михајла СЛОБОДАН.

У ЧИН РЕЗЕРВНОГ АРТИЉЕРИЈСКОГ КАПЕТАНА поручник ДУЛОВИЋ Боривоја ТАЊА, Нови Сад.

У ЧИН РЕЗЕРВНОГ ИНЖИЊЕРИЈСКОГ КАПЕТАНА поручник МАНОЈЛОВИЋ Чедомира РАДОСЛАВ.

У ЧИН РЕЗЕРВНОГ ПОРУЧНИКА АРТИЉЕРИЈСКО-РАКЕТНИХ ЈЕДИНИЦА ЗА ПВД потпоручници: БОЖИЋ Александра СТЕФАН, Београд и КОМАРИЦА Витомира МАРИЈА, Ваљево.

У ЧИН РЕЗЕРВНОГ МАЈОРА АБХ-СЛУЖБЕ капетан ПЕШИЋ Милића МОМЧИЛО, Нови Сад.

У ЧИН РЕЗЕРВНОГ ПОРУЧНИКА ТЕХНИЧКЕ СЛУЖБЕ потпоручник ХАЏИЋ Радета МИЛОШ, Нови Сад.

У ЧИН РЕЗЕРВНОГ ИНТЕНДАНТ-СКОГ ПОТПУКОВНИКА мајор ЈЕРЕМИЋ Драгутина МАРКО, Нови Сад.

У ЧИН РЕЗЕРВНОГ ИНТЕНДАНТ-СКОГ ПОРУЧНИКА потпоручник КРТИНИЋ Недељка КРИСТИНА, Нови Сад.

После скоро три деценије занемаривања планског оспособљавања младих за одбрану земље и понашање у условима нарушене безбедности, ученици завршних разреда средњих школа у Србији већ другу школску годину, на факултативним часовима одељењских старешина, систематично стичу основна знања о нашем систему одбране. Уз то, развијају осећај припадности држави, те утичу на стварање сигурнијег друштва, које негује традицију и истинске патриотске вредности. Такође се наставом из области одбране посредно доприноси и јасном разграничавању прихватљивих од неприхватљивих образаца понашања младих.

Са капетаном бојног брода Миланом Коњиковацем, начелником Одељења за обучавање грађана Управе за обавезе одбране Министарства одбране, разговарали смо о досадашњим резултатима, дoметима и перспективи тог националног пројекта, који је започео 2018. године. Настojeћи да се млађе генерације што боље припреме за могуће безбедносне изазове, питали смо га да ли постоји заједнички именоване нашег наслеђа из прошлости, изазова садашњег тренутка и онога чему стремимо у будућности када је реч о обучавању за потребе одбране земље?

– Желим најпре да укажем читаоцима „Првог позива“ на чињеницу да се одбрана Републике Србије заснива на концепту тоталне одбране, која се састоји из војне и цивилне компоненте. Носилац војне компоненте је Војска Србије. Оружане снаге, међутим, не могу извршавати мисије и задатке без планске и организоване подршке цивилних структура, односно интегрисаног укључивања свих привредних и друштвених потенцијала.

Као резултат уочене потребе за јачањем цивилног сегмента одбране, у који се дуже времена није довољно улагало, Министарство одбране формирало је 23. марта 2018. Сектор за цивилну одбрану и припреме одбране, као и Одељење за обучавање грађана у саставу Управе за обавезе одбране. На тај начин, проширене су надлежности Управе за обавезе одбране на координацију послова цивилне заштите и обучавање грађана за потребе одбране.

Познато је, такође, да свака држава настоји да грађанима пружи оптималан ниво заштите, али не смемо сметнути с ума да и сваки појединац, чињем или нечињем, утиче на успостављање, одржавање и развијање система одбране.

Сходно томе, креиран је нови нормативно-правни оквир како би се прецизно дефинисале категорије грађана за обучавање, ради стварања услова за реализацију задатака Одељења, а успостављена је и сарадња са субјектима система одбране наше земље који имају сличне надлежности.

П Шта прецизира и дефинише помента регулатива?

Капетан бојног брода Милан Коњиковац, начелник Одељења за обучавање грађана

ОДГОВОР НА ИЗАЗОВЕ ВРЕМЕНА

Учешћем у реализацији „Иницијативе о увођењу садржаја обуке у школски систем Републике Србије“, коју је пре две године покренуло Министарство одбране како би млађе генерације стекле основна знања о нашем систему одбране и деловању у условима нарушене безбедности, Савез организација резервних војних старешина Србије је крајем 2019. године стекао статус удружења од посебног значаја за одбрану земље, чиме је у будућности обезбедио стабилно финансирање

Капетан бојног брода Милан Коњиковац

– Да би се идеја о обучавању младих за потребе одбране земље могла реализовати, било је неопходно променити и времену прилагодити одређене одредбе постојеће законске регулативе. Изменама и допунама Закона о одбрани у члану 60а и „Закона о војној, радној и материјалној обавези“ у члану 79а, од 2018. године, одређе-

не су категорије грађана за чије је обучавање надлежно Министарство одбране, као и оне чије оспособљавање спроводе остали субјекти система одбране у сарадњи с Министарством одбране.

За лица која чине резервни састав Војске Србије и оспособљавање жена војних обвезника одговорно је Министарство одбране. Ученици завршних разреда средњих школа, на пример, спадају у категорију за чије је обучавање надлежно Министарство просвете, науке и технолошког развоја, а коме стручну помоћ у том процесу пружа Министарство одбране.

Препознали смо управо тај узраст као једну од најзначајнијих циљних група, јер пунолетством стиче прва права и обавезе према систему одбране. Средњошколци, заправо, недовољно знају о увођењу у војну евиденцију, добровољном служењу војног рока или извршавању војне обавезе у резервном саставу Војске, као и о могућностима да на Војној академији или Медицинском факултету Војномедицинске академије стекну високо образовање или заснују радни однос у Војсци Србије у својству професионалних припадника.

П Сагледавајући реалне околности, потребе и могућности нашег друштва, шта је, у том смислу, предузело Министарство одбране?

– Стварајући предуслове да ученици стекну основна знања и вештине из области одбране, Министарство одбране упутило је почетком 2018. године Министарству просвете, науке и технолошког развоја „Иницијативу за

На заједничком задатку представници МО и СОРВСС

школа, пруже припадници Министарства одбране, односно његових територијалних органа, Војске Србије или резервне војне старешине.

П Како је на Иницијативу о увођењу садржаја обуке у школски систем реаговала јавност, као и средњошколска заједница?

– Изузев Војне гимназије и Средње стручне војне школе, у средњошколском систему Републике Србије већ 27 година не постоје садржаји који су одговарајућа замена некадашњем предмету Општенародна одбрана и друштвена самозаштита, наравно без идеолошко-политичких одредница, прилагођени времену у коме живимо, а који се организовано и плански изучавају ради развијања свести чланова заједнице о потреби за безбедним окружењем и одбрани државе.

Зато је Управа за обавезе одбране и настојала да некадашња позитивна искуства из тог предмета прилагоди садашњим условима, јер сем што доприносе безбедносној култури сваког појединца и друштва у целини, предавања о систему одбране промовишу традиционалне вредности на којима почива наша заједница, јачају индивидуалну и колективну свест о грађанским обавезама и нужности одбране.

Треба знати да никако није реч о покушају да се милитаризује друштво, већ првенствено оспособе млади да препознају критичне и опасне ситуације, начине и средства заштите, да науче како да заштите себе и друге од ризика и понашају се у складу с правним нормама у области безбедности и одбране, али и у свим осталим сегментима живљења када је нарушена безбедност. Иако није реч о обавезном предмету, на основу препорука ресорног министарства, државне и приватне средње школе биле су изузетно заинтересоване за реализацију садржаја „Иницијативе“. Важност таквог обучавања препознале су и поједине чланице Европске уније, које реализују едукацију ђака у средњим школама на изборном предмету или обрадом одређених војних тема.

П Анализирајући досадашња искуства у спровођењу Иницијативе, какви су њени образовни и васпитни резултати?

– Резултати су знатно превазишли почетна очекивања и Министарства просвете, науке и технолошког развоја и Министарства одбране, што је последица добре припреме, организације, међусобне сарадње и координације.

Током другог полугодишта школске 2018/2019. године од 525 средњих

увођење садржаја обуке у школски систем Републике Србије“, с предлогом теоријских и практичних тема, које је потребно, на пријемчив начин, презентовати ђацима основних и средњих школа. Ресорно министарство прихватило је „Иницијативу“ у делу да се обука изводи са ученицима завршних разреда средњих школа, јер су одређена знања из области одбране и безбедности већ уграђена у предмете основних школа, као што су историја, биологија и географија.

Осмислили смо, стога, да обучавање матураната из области одбране обухвата садржаје о месту, улози и задацима Војске Србије у систему безбедности и одбране наше земље, војној, радној и материјалној обавези, темама које информирају ђаци о томе како се постаје официр и професионални војник, затим, о физичкој обуци као предуслову за војни позив, служби осматрања и обавештавања Србије, облицима неоружаног отпора, као и бојним отровима, биолошким и запаљивим средствима, те цивилној заштити. Практични део обуке односи се на тему – Тактичко-технички збор, која се осим у учионицама може реализовати и у јединицама Војске.

П Било је вероватно неопходно за такав пројекат, како се то колоквијално каже добро припремити терен, и истовремено повезати различите државне институције, стварајући предуслове да се у учионице поново врати – одбрана и заштита.

– Ваља напоменути да су том националном пројекту претходиле многобројне активности у Министарству одбране и ван њега, како би се обезбедили услови за његову реализацију. Припадници Одељења за обучавање грађана одржали су низ састанака са представницима надлежног министарства и Завода за унапређивање образовања и васпитања. Добили смо и сертификат о усаглашености с образовним стандардима Републике стручних материјала и пауер поинт презентација, које смо за извођење наставе припремили. Теме су груписане према критеријуму сродност и приоритету извођења.

Без обзира на чињеницу да су наставни планови и програми средњих школа већ били усвојени, проактивним приступом смо са колегама из Министарства просвете, науке и технолошког развоја договорили и прецизирали алгоритам реализације „Иницијативе“ и извођење наставе већ у другом полугодишту школске 2018/2019. године, факултативно на часовима одељенских старешина, посебно уважавајући обавезе ученика у том периоду, попут полагања матурских и пријемних испита. Пружили смо им и неопходну помоћ да дефинишу смернице и препоруке свим школама на територији Србије за извођење наставе.

Како већини наставника нису блиска знања о систему одбране, а предложени садржај је врло комплексан, усагласили смо се да стручну помоћ разредним старешинама, по захтеву

Приручник за наставу у средњим школама

школа на територији Србије наставу из области одбране извело је више од 90 одсто – 476 школа. У свим школама које су упутиле захтев за добијање стручне помоћи центрима Министарства одбране за локалну самоуправу, а њих је више од 60 одсто, односно 288 школа, представници Министарства, Војске Србије и организација резервних војних старешина презентовали су предвиђене наставне садржаје. Одељењске старешине самостално су извеле наставу у 188 школа. На девет акција „Отворени дан Војске Србије“ практичним облицима наставе присуствовали су матуранти из 60 школа.

Од почетка школске 2019/2020. године до увођења ванредног стања због пандемије вируса короне 15. марта 2020, од 520 средњих школа у нашој земљи, које имају ученике завршних разреда, настава је започела у 241 школи, док су 74 школе у потпуности реализовале све предвиђене теме. Практични облик наставе реализовало је 47 школа, у девет јединица Војске Србије.

Ученици су на практичној настави – тактичко-техничким зборовима и „Отвореним данима Војске Србије“, као и приликом обиласка спомен-соба у командама, јединицама и установама, имали прилику да сагледају живот и свакодневни рад припадника система одбране, те се увере у јединство Војске и народа, што још више доприноси угледу и поверењу наше војске у друштво. Посебно задовољство причињавао им је боравак у касарнама где су на лицу места видели наоружање и опрему наших састава.

И у васпитном смислу, на путу ства-

Уводне напомене

Техничко-технолошке и информатичке иновације отвориле су ново поглавље у историји човечанства – еру дигитализације. Сходно томе, поред традиционалних претњи по безбедност модерног друштва, порасли су се додатни изазови и ризици. Иако државе настоје да обезбеде благостање и оптимални ниво стабилности за своје грађане, апсолутна безбедност је недостижна.

У савременом свету и даље су присутне тензије и сујуби који лако прерастају у оружане агресије, а поплаве, суше, земљотрес, пожари, техничко-технолошке несреће сведоче да је немогуће бити потпуно заштићен и поштеђен од њихових последица. Тероризам и сајбер криминал додатно наглашавају другачије димензије у остваривању безбедности.

Учење садржаја о основама система одбране наше земље у средње школе само је један у низу корака ка стварању сигурнијег друштва. У том смислу, после вишедеценијске паузе, значајно је оспособавати младе генерације за потребе одбране земље.

Уважавајући чињеницу да се у школском узрасту најлакше стичу знања која се могу применити, ученици имају прилику да на факултативним часовима сазнају више о Војсци Србије, али и о својим правима и обавезама. Такође, развијају свест о потреби одбране земље, негују традиционалне вредности и патриотизам. Јачању националног идентитета јача доприноси и развијање осећаја припадности држави, изабављање националних симбола – заставе, грба, заставе.

Приручник за наставнике „Основи система одбране Републике Србије“ намењен је одељењским старешинама ради извођења наставе ученицима завршних разреда о елементарним аспектима одбране, својственом сваком уреденом друштву. Оспособљавање и припремање средњошколаца за различите животне околности, како би се супротставили евентуалним опасностима и заштитили, представља опште добро, значајно за развој земље у целини.

Планско и систематско развијање свести о потреби одбране, негована осећаја припадности својој држави, понашање у складу с правним нормама, доприноси јачању разграничавању друштвено привољивих од друштвено неприхватљивих обзира понашања и стварању одговорног и спремног друштва, које ће знати и моћи да заштити своје националне вредности и интересе земље.

капитан бојног броја
Милан Ковачевић
начелник Одсека за обуку младе грађани

ПОВРАТАК ТРАДИЦИЈИ

У ери дигитализације и медијског обликовања културних и осталих образаца понашања, неопходно је превентивно деловати на младе и приближити им традицију на којој се вековима темељило наше друштво. Домовина је вредност изнад сваког појединца и институције, инспирација за заштиту истинских вредности и остваривање прогреса. Она је добро које се мора неговати, што је једини начин да сачувамо наш генетски код. Обућавање наших средњошколаца за одбрану земље јесте национални пројекат, од општег значаја за државу, јер свако улагање у образовање и васпитање младих нараштаја јесте инвестирање у будућност Србије.

рања одговорног друштва, „Иницијативом“ су остварени високи домети – створени су услови да се млађим генерацијама на примерен начин приближе истинске вредности и национални државни интереси, те да јачају патриотска осећања и негују традицију и слободарски дух нашег народа.

П Посебно истичете да млади на часовима о систему одбране Србије, уз утицај на стварање сигурнијег и безбеднијег друштва, те доприносе безбедносној култури уопште, развијају и осећај припадности држави. Зашто?

– Током дипломатске службе имао сам прилику да се уверим да у школама у иностранству сви ученици, без обзира на држављанство, сваког радног дана пре почетка наставе изводе химну земље домаћина. Изузетно ми је драго што је прихваћен мој предлог да, ради ближе културне и националне идентификације са својом земљом, и наши средњошколци певају химну Републике Србије „Боже правде“ на првом часу наставе о систему одбране. На тај начин, уче се да поштују државне симболе и идентификацију са својом земљом. Све то, у коначном, доприноси јачању нашег националног идентитета.

П Поред разредних старешина у наставу су укључени и представници Министарства одбране, Војске Србије, као и резервне војне старешине. Колико је то допринело квалитету и оплемењило предавања?

– Пројекат обучавања ученика захтевао је ангажовање стручног кадра. Припадници пет регионалних центара Министарства одбране и 29 центара Министарства одбране за локалну самоуправу непосредно су реализовали „Иницијативу“, од договора са школама, организације посета јединицама Војске Србије, до предавања појединих тема на настави. Речју, најверодостојније су сведочили о војничкој професији, за шта им треба одати признање.

Министарство одбране препознало је да и резервне војне старешине својим знањем и вештинама стеченим на обукама, војним вежбама, у условима ратног и ванредног стања, представљају значајан ресурс који може оплемењити часове о систему одбране. У оквиру договореног модалитета, они су ангажовани у 35 средњих школа током претходне школске године, што се потврдило као квалитетно решење, јер су ђаци исказали заинтересованост за њихова професионална искуства. И у првом полугодишту 2019/2020. школске године у настави је учествовало 32 резервних војних старешина.

П Да ли је сарадња Одељења за обучавање грађана и Савеза организација резервних војних старешина Србије у протекле две године оправдала Ваша очекивања?

– Учешћем у реализацији „Иницијативе о увођењу садржаја обуке у школски систем Републике Србије“, Савез организација резервних војних старешина Србије је крајем 2019. го-

О обуци средњошколица писало је више новина и часописа

дине стекао статус удружења од посебног значаја за одбрану земље. На тај начин је, у години у којој је обележио и стогодишњицу постојања организације, обезбедио већу видљивост у систему одбране и друштву уопште, као и стабилно финансирање. Наша сарадња у протеклом времену била је интензивна и динамична, а очекујем да у будућности буде још боља. С Управом за обавезе одбране Савез је потписао „Уговор о учешћу Министарства одбране у финансирању активности удружења од посебног значаја за одбрану земље“, те је додатно стекао могућност да ревитализује своје организације на територији Србије, чији се чланови редовно ангажују у извођењу наставе о систему одбране у средњим школама.

П Реаговање на различите ризике и претње по безбедност земље, као и њихово предвиђање, условљено је свеобухватним знањем, првенствено због чињенице да је безбедност недељита. То најочигледније потврђује актуелна пандемија вируса корона, с којом се и наша земља суочава. Како ће се, надаље, наставити оспособљавање младих за одбрану земље и има ли простора да се наставни садржаји, сходно изазовима времена, додатно унапреде?

– Припреми и квалитету наставе, осим већ постојећег сета стручних ма-

ЦИВИЛНА ЗАШТИТА

Када говоримо о координацији послова цивилне заштите, Одељење за обучавање грађана интензивно сарађује са Сектором за ванредне ситуације МУП-а Србије. Почетком марта 2020. године, представници тих институција у начелу су у потпуности усагласили подзаконску регулативу која проистиче из „Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама“, а односи се на место и улогу Министарства одбране, односно његових територијалних органа, приликом потуне јединица цивилне заштите опште намене и специјализованих јединица цивилне заштите за узбуњавање. Усвајање тих прописа у наредном периоду, на државном нивоу, у области заштите и спасавања један од тежишних процеса.

теријала о нашем систему одбране, које је Министарство просвете, науке и технолошког развоја објавило на свом званичном интернет сајту, допринео је посебно и „Приручник за наставнике – Основе система одбране“ који је приредило Одељење за обучавање грађана. Око 4.000 примерака „Приручника“ дистрибуирано је свим средњим школама у Србији које реализују наставу

пре почетка школске 2019/2020. године, то јест наставницима и осталим предавачима који су укључени у образовни процес, као и организацијама резервних војних старешина, те организационим целинама Министарства одбране и Војске Србије

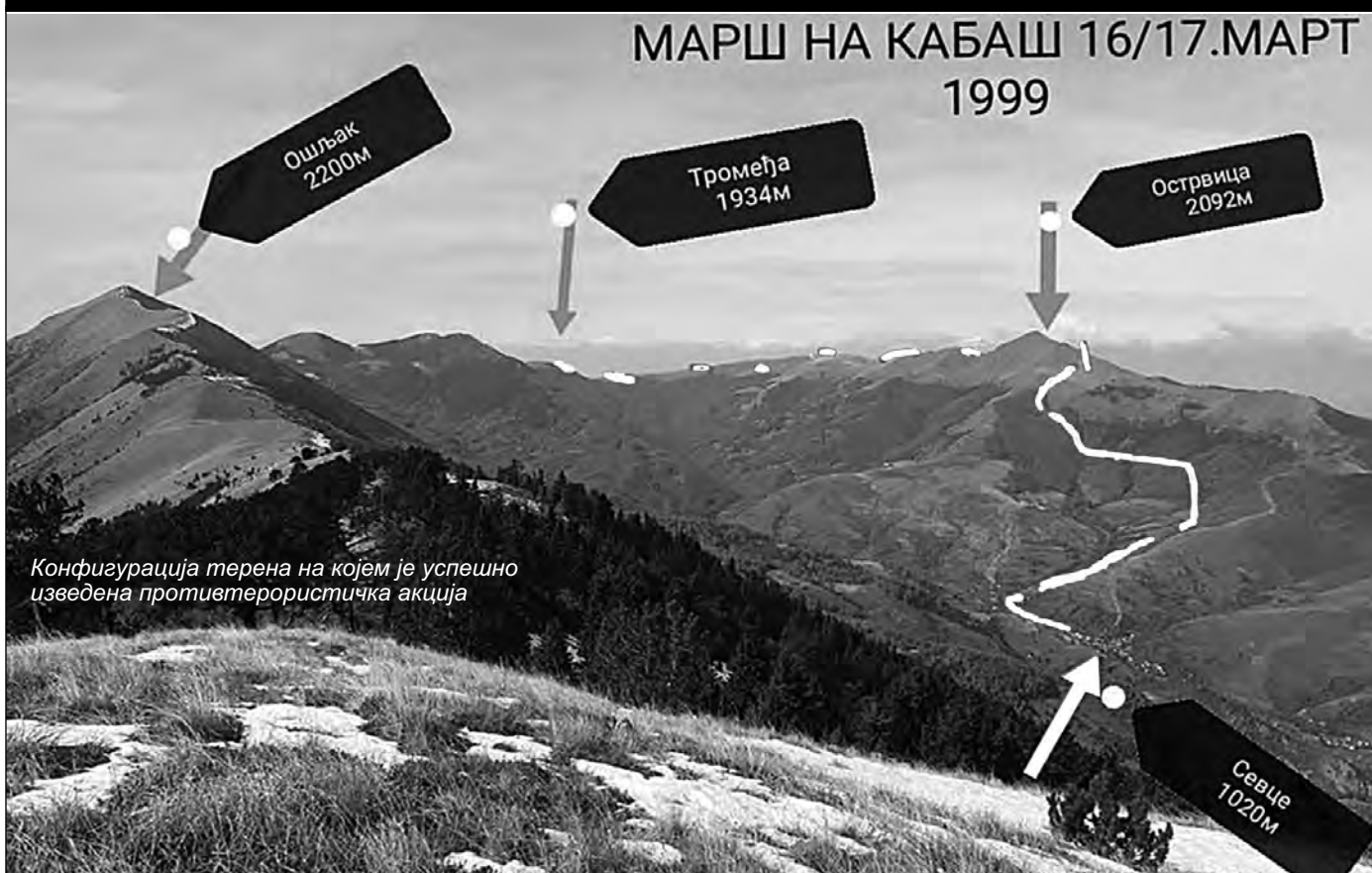
Представници регионалних и центара за локалну самоуправу ће и даље, по захтеву средњих школа, стручно помагати реализацију наставе, док ће Војска Србије омогућити знатно већи број акција „Отворени дани“ како би касарне биле доступне ученицима за практично извођење теме Тактичко-технички зборови. И Савез организација резервних војних старешина, који је у протеклом периоду изразио дидактичко-методски приручник по коме се за извођење часова о систему одбране припремају њихови чланови, ангажоваће се надаље у спровођењу „Иницијативе“.

Досадашња искуства о обучавању младих за одбрану земље биће, свакако, врло корисна ради редефинисања модалитета преношења знања, како би се у потпуности остварио тај национални пројекат. Сходно безбедносним условима и исказаним потребама у домену одбране и безбедности земље, прилагођаваћемо садржаје намењене оспособљавању ученика. Само на такав начин елементарна знања о систему одбране постаће саставни део општег образовања.

Владимир Почуч

Ослобађање Кабаша 1999. године ОДЛУЧНОМ АКЦИЈОМ РАЗБИЛИ ТЕРОРИСТЕ

Марш ка Кабашу је био најтежи током рата на Косову и Метохији 1998-1999. године, у изузетно сложеним метеоролошким условима. Војници су се без одмора пробијали кроз снежну вејавицу и снег дубине једног метра. После осам сати марша прешли су 12 км савладавши успон и до 45 степени, на температури око 20 степени испод нуле да би стигли на врх планине и убрзо започели борбу против терориста.

Конфигурација терена на којем је успешно изведена противтерористичка акција

Сукоб у Кабашу представља противтерористичко борбено дејство Војске Југославије усмерено на заузимање упоришта терориста ОВК у селу Кабаш, општина Призрен. Реализовала га је 549. моторизована бригада (мтбр) 16. и 17. марта 1999. године.

Циљ противтерористичког борбеног дејства био је успостављање нормалног живота и рада у селу Кабаш по законима Републике Србије без присуства терориста, релаксација Призрена са северне и североисточне стране од могућег испољавања дејства терориста и успостављање потпуне контроле територије на том подручју. Требало је, такође, учинити

безбедном комуникацију Призрен – Сува Река.

Позадина сукоба

После одлично изведене противтерористичке акције 11. марта 1999. године и уништења терористичке јединице у селу Јешково, припадници 549. мтбр припремали су се за извршење следећег задатка.

Терористи су били у селу Кабаш, североисточно од Призрена за око шест километара, на 1.000 метара надморске висине. Окружено је високим планинама. Налази се на левој и десној страни кањона

кроз који тече Коришка река. До Кабаша се стиже искључиво теренским возилом путем од села Корише или пешке.

Оперативним радом обавештајног органа 549. мтбр и разменом података са МУП-ом у Призрену, Команда бригаде располагала је подацима о терористима, месту где се налазе и о њиховим активностима.

Тамо је било тридесетак терориста који су својим присуством и активностима окупљали, мобилисали, наоружавали и вршили обуку шиптарског становништва ради омасовљења својих снага. Упоредо са тим активностима вршили су извиђање терена, прикупљали податке и пратили покре-

Командант бригаде пуковник Божидар Делић, сада генерал-мајор у пензији

СПОМИЊЕ СЕ У МИЛУТИНОВОЈ ДАРОВНИЦИ

Кабаш је старо српско село у клисури Коришке реке, општина Призрен. У средњем веку име тог насеља било је Свети Петар, по чувеној испосници Светог Петра Коришког. Под тим именом се помиње у даровници српског краља Милутина манастиру Хиландару на Светој гори.

У другој половини 15. века село се помиње и под именом *Петрова Црква*.

Крајем 19. века Турци су село званично преименовали у *Хамидије* по султану Хамиду (Абдул Хамид II). Међутим, надвладао је албански назив Кабаш који су селу дали досељени Албанци из истоименог села у Северној Албанији.

Осим испоснице Светог Петра Коришког, у селу се налазе остаци неколико средњовековних српских цркава и сакралних објеката, црква свете Јелене сестре Петра Коришког, а на брду Чукаљ налазе се и остаци цркве свете Богородице.

те војске и полиције. Повремено су испољавали дејства на полицијска моторна возила која су се кретала на путу Призрен - Сува Река и чинили ову комуникацију небезбедном.

Кабаш су терориста претворили у јако и тешко освојиво упориште. Због положаја тог села које је личило на орловско гнездо, осећали су се сигурно. Сместили су се у дугачке објекте, задане каменом и покривене лимом. Имали су просторије у којима су боравили и кухињу, где су припремали храну. Посебна просторија са неколико кревета била је припремљена у функцији пружања санитарске помоћи рањеним и повређеним.

Мањи издвојени објекат служио је као магацин за смештај минско-експлозивних средстава, борбене опреме и муниције, а и интендантске опреме.

Терористи су се у Кабашу добро утврдили и минирали прилазни пут од Корише, па је било ризично напасти их из правца села Корише. Зато је Команда 549. мтбр извршила процену и одлучила да војска приђе Кабашу са правца одакле их терористи сигурно не очекују.

Команда 549. мтбр упутила је телеграм команди Приштинског корпуса са захтевом за одобрење уништења терористичке јединице у селу Кабаш. Команда Приштинског корпуса одобрила је тражену активност 16. марта 1999. године. Уз предузимање потпуних мера безбедности, само ужи део команде 549. мтбр проценио је ситуацију и донео одлуку о извршењу задатка: уништење терориста у селу Кабаш. Снаге за уништење терориста груписане су у два дела.

Први део снага предводио је начелник оперативног органа, потпуковник Стојан Коњиковац. Задатак је био: Извршити марш на цивилним моторним возилима из касарне кроз Призрен, Дувску клисуру, Средску и доћи на Брезовицу у село Севце, које се у односу на касарну и Кабаш налази са супротне стране планине. У селу сместити људство у просторије школе, одморити га и до поноћи припремити за извршење задатка.

Око поноћи, како је било регулисано борбеним документима, требало је кренути и извршити марш пешке од села Севце (1.020 м) до врха Островица (2.092 м) на маршевски циљ. На врх планине избити до шест часова ујутро. По избијању на маршевски циљ, успоставити везу са командантом бригаде. По успостављању везе ваљало је кренути у полуокружење те-

рориста са горње стране и спречити њихово извлачење.

Други део снага предводио је командант бригаде пуковник Божидар Делић. Њихов задатак је био: Остати у касарни до избијања прве групе на врх планине и успоставе везе. Тада извршити покрет ка селу Кабаш, обухватити терористе у полуокружење са доње стране, спојити се са првим делом снага и затворити обруч око терориста, потом заједничким и усаглашеним дејством уништити терористичку групу.

Предузете су мере тајности током припрема за извршење задатка. Сем ужег дела команде бригаде, који је присуствовао доношењу одлуке, никоме се више није преносила одлука за извршење задатка. Потчињеним командантима и командирима речено је о припреми јединица за дејство и да ће се кренути на следећи задатак у правцу Ђаковице, што је супротан смер од предстојећег задатка. Речено им је да ће потпуне информације добити на терену.

Командант пуковник Божидар Делић, позвао је начелника СУП-а за саобраћај и без објашњења пренео му да за два сата у касарну доведе десет већих камиона са церадама на којима стоји нека реклама на албанском језику, што је и учињено.

Људство првог дела снага украно је у цивилне камионе без клупа за седење. Цераде су спуштене тако да се не види шта се превози. Убачене су „Зоље“, муницијске кутије за митраљезе М-84 а бомбе су подељене сваком војнику. Нема приче, возња траје... Марш на моторним возилима креће из касарне кроз Призрен, Дувску клисуру, Средску па путем на Брезовицу до села Севце.

По доласку војска излази из камиона и види окупљене људе који их посматрају уз осмехе. Село Севце на Шар Планини, основна школа на висини 1.020м, снега још има. Војска је распоређена у школу у више учионица где је вечерала. Мештани села поделили су војничима колаче и већи број вунених чарапа. Срдачно је захваљено становништву.

Потпуковници Коњиковац и Ђокић обилазе војнике по учионицама, информишу их о задатку где иду и шта их очекује:

„Имаћете марш око 12 км преко планине, снег је горе дубок око метар има неколико речица на маршрути, ујутру блокада Кабаша од врха Тронежа на 1.934м надморске висине“. Настао је тајак. Указује се на значај задатка, на потешкоће које их очекују, мере безбедности које се морају поштовати током извршења задатка и мотивише се људство за успешно извршење.

Пружена је прилика ако се неко не осећа способним за извршење задатка да се јави и камионима врати у касарну. Нико се није јавио.

Марш пешке од села Севце до објекта Островица био је дуг 12 км, под пуном ратном опремом тежине око 25 килограма, успоном од 1.020м до 2.092 м на појединим местима под углом од 45 степени, уз снежну вејавицу, снег дубине око један метар и температуром око минус 20 степени на врху планине, физички је најтежи и најзахтевнији део противтерористичког борбеног дејства.

Са друге стране кључни и најважнији је део који ствара укупне предуслове успешном извршењу овог важног борбеног задатка. Успешном реализацијом веома сложеног и захтевног марша остварује се тактичко изненађење и спречава извлачење терориста из Кабаша према Жар планини.

Напад из позадине терористи не очекују, а положаји које треба да поседују припадници првог дела снага бригаде сада надвишавају место где су терористи. Ствара се предност нашим снагама исто онолико колико су они имали ако би покрет наших снага био од асфалтног пута Призрен – Сува Река ка селу Кориша и Кабашу.

Око 23 часа, 16. марта 1999. године, први део снага коју предводи потпуковник Стојан Коњиковац кренула је са неколико локалних водича у ноћни марш из села Севце ка врху Островица. Испред кућа су мештани, поздрављају војску која пролази поред кафића „Положај“, омладина изашла испред, а свира „Марш на Дрину“. Да се најечиш...

По дубоком снегу и изузетно хладном времену са пуном борбеном опремом треба прећи пут од 12 километара и доћи терористима иза леђа. Све је завејано. На том терену нема никаквог пута. Лети се назира само стаза за ловце.

Војска се одваја са пута, снег је код села у висини чизама и како се пење повећава се дубина. Успон, колона по један, прави се распоред за смене, због пртине. Ноћ је мркла, а како се пењу, магла све гушћа и зној све јачи. Иако је магла, делимично се види ивица провалије. Уследило је упозорење - приђите што ближе један другом у колони и пазите на оног испред себе, ако се оклизне. Магла је све гушћа, како се пењу постаје све хладније. Долази се до првог потока. Не може се прескочити, а није баш ни плитак. Одјекнула је одсечна команда - гази!

Ноге су мокре, али је битно да се креће, јер сваки застанак значи би гору ситуацију. Док се гази снег, који је притом све дубљи (око једног метра), застанци се и не траже, најбоље је док се хода. Мењају се они који иду први и праве пртину јер је њима најтеже.

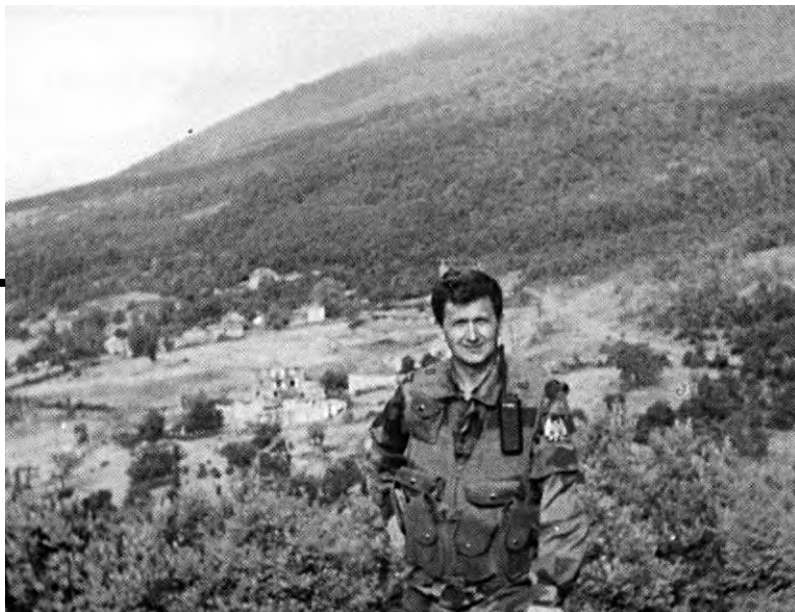
Војници на себи имају опрему тешку око 25 кг - два борбена комплекта муниције, бомбе, оружје, храну, воду, зоље. Под тежином опреме газе снег дубине око једног метра, савлађујући велики успон.

Маршује се високопланинским пошумљеним стеновитим тереном. Снег који веје, са успоном постаје све дубљи. Дува ледени ветар, док се под великим напором војници зноје и успорено дишу. Промрзли су и исцрпљени, а тек их чека борба. Маршује се у беспрекорној тишини. Борци су физички добро припремљени.

Пре избијања на врх, локални водичи се вратише назад и усмерише војску у ком правцу да наставе.

Како је снег затрпао стазе, колона иде шумом и увалама. Толико је стрмо, да је нагиб терена чак 45 степени. Иде се један иза другог, да би се олакшало кретање кроз снег. Повремено се застаје ради прикупљања колоне и оријентисања.

Начелник оперативног органа потпуковник Стојан Коњиковац

Приказ акције на топографској карти

Свиће...

Око седам часова, после осам сати исцрпљујућег марша, стигло се на врх планине. Види се само небо изнад. Кажу врх Острвица 2.092 м. Због сложености марша, напора да би се избило на врх планине, снежне вејавице, дубине снега, успона и потребе да се одржи целина јединице, на врх планине се избило око сат времена закашњења од планираног времена доласка на маршевски циљ.

Избијањем на врх планине одједном на мотороли се чује командант пуковника Делић и непрекидно позивање потпуковника Коњиковца, „Пољаница 380 овде Пољаница 319, јави се, пријем“. Кашњење са доласком на врх планине унело је неспокој код команданта бригаде, јер се бринуо за своје војнике и старешине.

Реална је могућност била да јединица на маршу наиђе на заседу терориста који се обезбеђују са правца Брезовице. Тешко је и замислити какве би биле последице.

Потпуковник Коњиковац по избијању на врх планине успоставља везу са коман-

дантом бригаде и јавља да су избили на врх планине.

Ту се прави застанак док потпуковник Коњиковац и потпуковник Ђокић сравњују карту са земљиштем и прецизирају правце раздвајања снага на два дела ради образовања полуобруча над терористима са горње стране.

Саопштава се и преноси војницима и старешинама да иду у спуштање према Кабашу, преко пропланака који је сада под скоровљеним снегом, оштрим и залеђеним. Креће спуштање према Суљиним ливадама (1.600м) и топографском објекту Мравинац (1.500м). Колона се дели на два дела, да би се направио леви и десни обухват.

Тада други део јединице са пуковником Делићем креће из касарне. Нису кренули раније да терористи не би открили нашу намеру. По пристизању до села Кориша командант дели јединицу на два дела, ради стварања левог и десног обухвата са доње стране.

Војска са командантом се пење, а снаге које су ноћним маршем избиле на врх планине спуштају се према упоришту терориста, који уочавају покрет војних возила и крећу у извлачење према Жар планини.

Ликвидација терориста

Спуштајући се са врха планине, снаге се развијају у покрету, правећи полукружење. Командант 549. мтбр, пуковник Божић Делић, који предводи снаге из касарне, обавештава потпуковника Стојана Коњиковаца да терористи покушавају да се извуку, крећући се узбрдо ка нашим снагама.

Коњиковац преноси старешинама да развуку снаге ради посудања линије блокаде и спречавања извлачења терориста. Сам терен је веома непроходан и отежава потпуно затварање линије блокаде. Наше снаге биле су развучене колико је то било могуће, а да опет војници остану у визуелном контакту.

Војска је само неколико минута пре терориста избиле на положаје, који надвисују њихове, да би спречили извлачење непријатеља.

У том тренутку долази до контакта са групом терориста у црним униформама.

Војници су једни од других удаљени пет-

НЕЧУВЕНО ЗВЕРСТВО

Под називом Кабашка афера познато је суђење мештанима Кабаша, који су починили нечувено зверство. Током Првог светског рата, крајем новембра 1915. године, при повлачењу Српске војске према Албанији извршили су масакр.

У манастиру Св. Марка Коришког сачекали су једну чету Моравске дивизије, уз коју се нашао и народни збег. Током ноћи, њих 50 мештана Арнаута, са Јусуфом Уком на челу отели су од уморних српских војника оружје. Повезали су војнике и сутрадан изјутра опљачкали, мучили и убили 180 Срба.

Зликовцима Кабашанима за тај злочин суђено је 1926. године. Затворени су Јусуф Ука и Адем Рустем са десетак њихових саучесника. Њих 40 под вођством Ибрахима Уке побегли су у Албанију, населивши се близу југословенске границе.

Начелник оперативног органа потпуковник Стојан Коњиковац, сада бригадни генерал у пензији

наестак метара. Почиње међусобна борба, војници су прецизнији и туку жешћом ватром.

Терористи се повлаче ка бази у Кабашу. Снаге војске морају још да се развуку да би спречили извлачење терориста и због тога се повећава међусобна раздаљина војника на 25 метара. Борци заузимају положаје и маскирају се. Убрзо на њих наилази нова група терориста који су у контакту ликвидирани. У групи су били и девојка у црној униформи и један муџахедин.

Терористи праве маневар, покушавајући да се извуку преко брда Брешта, али наилазе на борце пуковника Делића који су их зауставили. Након тога оба дела наших снага спајају обруч. Спуштајући се надоле, на снегу уочавају крваве трагове, што значи да међу терористима има и рањених.

Од снајперског метка погинуо је оператор на „Праги“ војник Владимир Марковић (1979) из Јагодине.

Војници су поставили стезање обруча уз честе сукобе са групама терориста. Преко Зеленове махале војска се креће према цркви Светог Петра Коришког у селу Кабаш.

Са друге стране од Фатисове чесме (1.520м) и објекта Тепе (1.271м) долази се до објеката у којима су терористи боравили.

Доласком до објеката где су терористи били смештени успоставља се потпуна контрола територије. Врши се преглед објеката уз предузимање мера безбедности.

Изванредном акцијом разбијана је терористичка група, ликвидирано шест терориста, њих неколико је рањено. Цнаге 549. бригаде овладале су простором који је служио као база терористима, где су имали пољску болницу, резерве муниције, медицинских средстава, пољских крвета,

шатора, униформи и целокупну документацију.

Људи били ангажовани 38 сати

Марш ка Кабашу је био најтежи током рата на Косову и Метохији 1998-1999 године, у изузетно сложеним метео условима. Војници су се без одмора пробијали кроз снежну вејавицу и снег дубине једног метра. После осам сати марша прешли су 12 км савладавши успон и до 45 степени, на температури око 20 степени испод нуле да би стигли на врх планине.

Марш под пуном ратном опремом почео је са надморске висине од 1.020 м, маршевски циљ се налазио на надморској висини од 2.092 м. Избијањем на маршевски циљ јединица је без предаха и из покрета ушла у борбу и под борбом се спуштала до надморске висине од 950 м. Ангажовање војника и старешина у сложеним метео условима трајало је 38 сати.

Задатак је реализован професионално, разбијена је терористичка јединица. Применом предузетих мера безбедности остварено је изненађење и сачувана тајност.

Створени су услови мирног наставка живота у селу Кабаш као и околних села. Град Призрен релаксиран је са северне и северноисточне стране. Успостављена је потпуна безбедност на регионалном путу Призрен – Сува Река.

Ово је пример тактичког изненађења чему се увек тежило током извођења борбених дејстава. Такође је и пример примене инвентивности при планирању борбених дејстава, самоиницијативе и лукавства према непријатељу. Добра обученост, оспособљеност, одлучност, физичка припремљеност јединице, мотивисаност, пожртвованост и храброст војника и старешина дошли су до пуног изражаја.

С. Коњиковац

Методичко-дидактичка обука за извођаче наставе

ПРИПРЕМЕ ЗА ПРЕДАВАЊА

Настава за ученике средњих школа у мно-
го чему покренула је организацију резерв-
них војних старешина широм Србије,
јер је реч о веома важном, како би се то
могло рећи, државном послу. Тако је 25. јану-
ра ове године организована настава у Регио-
налном центру одбране Нови Сад. Организатор
те врсте наставе за резервне војне старешине
који су опредељени за извођење наставе у за-
вршним разредима средњих школа био је Са-
вез организација резервних војних старешина
Србије.

Обука за резервне војне старешине извео је
професор доктор Ристо Прентовић, који је ина-
че и аутор брошуре о тој настави и највећи по-
знавалац методичко-дидактичке обуке из обла-
сти одбране. Иначе, настава у средњим школа-
ма изводи се по теми „Основи система одбра-
не Републике Србије“.

Међу учесницима наставе били су представ-
ници организације РВС из Шида поручник Ми-
рослав Колар и капетан Радослав Манојловић.

*Радно
председништво
обуке у Новом
Саду*

*Настава је
организована уз
примену
савремених
аудио-визуелних
средстава*

Зрењанин

ЖАРИШТЕ ПАТРИОТИЗМА

Свечана академија поводом 100 година од оснивања организације ре-
зервних војних старешина Србије, у Зрењанину организована је 30.
септембра 2019. године. Међу многобројним гостима том скупу прису-
ствовали су градоначелник Чедомир Јањић, начелница Средњобанат-
ског управног округа Снежана Вучуревић, председника општине Нова Црња

Владимир Бракус, начелник Центра Министарства одбране за Зрењанин пот-
пуковник Властимир Радивојевић, командант Команде за развој Банатске бри-
гаде потпуковник Александар Дедић, председник СОРВСС др Милојко Нико-
лић, Генерални секретар СОРВСС Драган Ћирковић, председник Покрајинске
организације резервних војних старешина Војводине пуковник у пензији
Жељко Обрадовић, те представници МУП-а и сектора за ванредне ситуације,
затим Црвеног крста Зрењанина, Градског ватрогасног савеза, Удружења вој-
них пензионера, Удружења ратних војних инвалида и Породица погинулих бо-
раца, Удружења ветерана, Удружења добровољаца и потомака ратова 1912-
1918, медија и других удружења и организација.

И историјату, актуелном тренутку и будућности организације резервних вој-
них старешина говорила је председница градске организације РВС, резервни
капетан артиљерије Тања Дуловић.

Без локалне самоуправе организација РВС не би успешно радила, у свакој
прилици Град Зрењанин је био уз своје резервне официре и подофицире, што

је у свом обраћању присутнима потврдио Чедомир Јањић, градоначелник Зре-
њанина.

У историји организације остало је записано да је 1975. године предавање
пуковника Марка Трбовића, наставника Ратне школе слушало у Зрењанину
1.000 резервних војних старешина.

Најбољи у обуци и сарадници који су помагали рад организације су увек
били истицани и награђивани. Тако је било и поводом сто година постојања.
Председница Тања Дуловић уручила је признања заслужнима плакете на ко-
јима је написано „У знак захвалности за заслуге у очувању патриотизма и до-
приносу јачања угледа резервних војних старешина Србије.“

Плакете су уручене градоначелнику Чедомиру Јањићу, пуковницима ВС
Живици Огњанову и Николи Дејановићу, Команди за развој банатске бригаде
(примио командант потпуковник Александар Дедић), Центру Министарства
одбране у Зрењанину (примио начелник потпуковник Властимир Радивојевић,
општина Нова Црња (примио председник Владимир Бракус), Градској органи-
зацији Црвеног крста Зрењанина (примио генерални секретар Александра Та-
насијевић) и Ватрогасни савез града Зрењанина (примио председник Драган
Ћапин).

Скупу се обратио и пуковник Жељко Обрадовић, председник Покрајин-
ске организације РВС који је похвалио рад зрењанинских резервних војних
старешина. Он је том приликом уручити и признања покрајинске организације
која су припала: Граду Зрењанину (примио Чедомир Јањић) и председници
ОРВС Зрењанина Тањи Дуловић.

Монолог Милунке Савић говорила је Јелена Кесић, дипломиранма глуми-
ца, која је завршила Академију уметности у Београду у класи професорке
Мирјане Карановић. У уметничком делу програма учествовао је хор „Свети
Серафим Саровски“, који је извео неколико патриотских песама. На занимљив
начин представљено је јунаштво и витештво 1.300 каплара, тадашњег цвета
интелектуалне младости Србије. Ти младићи прекинули су школовање и,
учествовањем у најтежим биткама, показали огроман патриотизам, ставили се на
располагање својој земљи.

Њихов пример је нама био инспирација. Да ђаци средњих школа напишу
есеј на тему „1300 каплара“. Конкурс су расписали Организација резервних
војних старешина Зрењанина, Градска народна библиотека „Жарко Зрењан-
нин“, уз подршку Града Зрењанина. Жири у саставу магистар Милена Бечејац,
професор књижевности и новинар, Предраг Јеремић, историчар и библиоте-
кар и Миле Новаковић, професор одбране и заштите, новинар и резервни по-
ручник, одлучили су о најуспешнијим радовима. Образложење је прочитао
Миле Новаковић.

- Прва награда заслужено је припала Душану Дрндаревићу, матуранту
Ужичке гимназије, чији је ментор била Светлана Миловановић. Рад има еле-
менте есеја, представља другачије полазиште и уводи у причу из личне пер-
спективе. Прича о животу Миладина Пећинара, једног од 1300 каплара, рекао
је Новаковић.

Жељко Обрадовић, пуковник у пензији

Апатин

НА БРАНИКУ ОТАЏБИНЕ

У склопу обележавања сто година од оснивања организације резервних војних старешина Србије, одржане су бројне свечаности у више градова и општина у Србији, осим осталих и у Апатину. На свечаности је говорио Жељко Обрадовић, пуковник у пензији и председник Општинске организације РВС Апатин, који је истакао да је ОРВС основана 15. септембра 1919. године у Београду, на годишњицу почетка пробоја Солунског фронта.

У раздобљу од једног века постојања, ОРВС конкретним резултатима у окупљању резервног старешинског кадра, њиховом војностручном оспособљавању, развијању родољубља и другим активностима у потпуности је оправдала своје друштвено постојање. Од оснивања, деловало је као сталешка, неполитичка и ванстраначка асоцијација, чији је програмски циљ био остварење и заштита статусних питања и права његових чланова. За учлањење је важио принцип доброволности. Исто тако у статутарним одредбама се утврђује да чланови могу бити резервни официри и ратници, без обзира на „племе и веру“, а постојао је одредба о „почасном“ чланству, навео је Обрадовић и додао да се ОРВС апатинске општине истиче по реализованим активностима и да је једна од најактивнијих организација у Србији.

Плакету за допринос у раду Организације РВС општине Апатин добили су: СО Апатин, Мирко Цвјетићанин, Душан Варцаковић, Мирко Дабић, Јовица Воденичар и Владо Векић.

Захвалнице су додељене Удружењу ратних војних инвалида, СУБНОР-у, Удружењу војних пензионера, Културном центру, Књиговодственој агенцији „Добит“, Момчилу Вукосаву, Јовици Цвјетићанину, Мићи Чанку, Јовицу Чуле, Драгану Ђаковићу, Чеди Колаићу, Славу Јерковићу, Весни Павловић, Вељку Балаћу, Марку Теслићу и Душану Грозданићу.

Поводом јубилеја, за допринос активности ма ОРВС, Жељко Обрадовић је од Савеза организације резервних војних старешина Србије добио највише признање, „Сабљу Степа Степановић“, а од Покрајинске организације Плакету. Апатинка, резервни потпоручник Кристина Кртинић је, наредбом министра одбране, ванредно унапређена у чин резервног поручника.

J. M

Резервне војне старешине у подешелону ветерана

ПОНОСНО У СТРОЈУ БРАНИЛАЦА ОТАЏБИНЕ

Врхунац одушевљења наступио је онога часа када су ветерани продефиловали поред свечане трибине, на којој су били највиши државни и војни званичници

Фотографија за успомену са начелником Генералштаба ВС Миланом Мојсиловићем

Седам и по деценија од ослобођења Београда, у нашем главном граду прослављено је на изузетно свечани начин. Том несвакидашњем догађају допринеле су и резервне војне старешине. У дефилеу јединица Војске Србије, одмах иза подешелона застава садашње војске и славних јединице српске војске у Првом светском рату, односно прослављених партизанских јединица, током Другог светског рата, наступио је подешалон ветерана, у чијем саставу су биле и резервне војне старешине.

Приказу способности Војске Србије, уз председника Србије Александра Вучића, председнице Владе Србије Ане Брнабић присуствовао је високи гост, тадашњи председник Владе Руске федерације Димитриј Медведев, затим министар одбране Александар Вулин, начелник Генералштаба ВС генерал Милан Мојсиловић, министри у Влади РС и многе друге високе цивилне и војне званице.

Позивом за учешће у дефилеу организацији је учињена изузетна част. Руководство СОРВСС, у сарадњи са Савезом РВС града Београда, сачинило је списак са предвиђеним бројем учесника.

Пет дана на Батајничком аеродрому „Пуковник пилот Миленко Павловић“ одвијале су се интензивне припреме, како би се корак ускладио са чувеним маршом компонованим за парадне свечаности. Многи од резервних војних старешина нису деценију, две или три, загазили стројевим корацима, па су у почетку имали проблема да корачају у ритму музике, водећи рачуна о равнању по фронту и дубини, како се то војнички каже. Додуше, ветеранима није била обавеза да газе стројевим кораком, већ да то чине одсечним, а благим корачајима, што је свиклим на стројеви корак било теже.

Посебно ваљна истаћи двадесетдвојицу резервних старешина из Старе и Нове Пазове, који су се одмах одазвали на позив

председника СОРВСС и организовано, дисциплиновано и у пуном саставу долазили на припреме сопственим превозом, у пет путничких аутомобила. Због близине, а и због дисциплине, свакога дана долазили су први на аеродром и дочекивали остале који су превозом Министарства одбране долазили из Београда.

Током припрема под будним оком команданта подешелона бригадног генерала у пензији Стојана Коњиковца, јунака са Паштрика, подешелон је војнички свакога дана напредовао све више. Било је напора, дисциплине, ситних проблема... Наступили су у тамним оделима са береткама у бојама видова ОС којима су припадали.

Свесни да не представљају себе, већ све ветеране, учешће су резервне старешине схватиле као важан задатак и дисциплиновано извршавали команде. Позивајући се на искуства са парада, на којима су учествовали, искуснији ветерани трудили су се да практичним саветима дају свој допринос увежбавању, то јест да равнање у строју буде што боље и корак што усклађенији. Умор и здравствене проблеме нико није спомињао. Код свих се осећао понос због учешћа у активностима којима се приказује снага одбране отаџбине и задовољство што се налазе у строју. Још једном је оснажено традиционално војничко другарство, а подешалон је за кратко време стасао у непрекоран војни колектив.

Позитивна реакција присутних на аеродрому потврдила је оно што је за све ветеране било најбитније, а то је да се успоставља традиција присуства ветерана на оваквим свечаностима, чиме се свима, а посебно младим генерацијама, шаље порука да наше друштво поштује и не заборавља своје ветеране.

Врхунац одушевљења наступио је онога часа када су ветерани продефиловали поред свечане трибине, на којој су били највиши државни и војни званичници.

Драган Ћирковић

ПРВИ ПОЗИВ

Интерно гласило резервних војних старешина

СОРВСС захваљује руководиоцима у надлежном ресору Министарства одбране на помоћи у припреми и реализацији овог гласила

ИЗДАВАЧ
Савез организација удружења резервних војних старешина Србије

ЗА ИЗДАВАЧА
Др Милојко Николић

Година II. Број 2. Мај 2020.

ОВАЈ БРОЈ УРЕДИО
Звонимир Пешић

ЛИКОВНО-ГРАФИЧКИ УРЕДНИК
Милен Чуљић

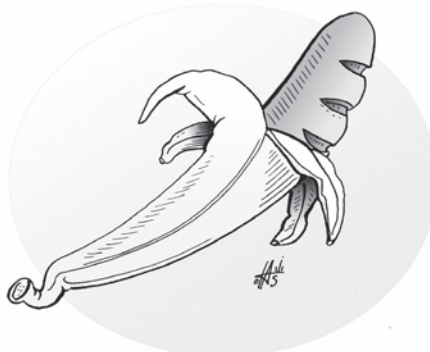
САРАДНИЦИ
Драган Ђирковић

ФОТОГРАФИЈЕ У БРОЈУ
Медија центар „Одбрана“ и дописници.

УНОС ТЕКСТОВА: Редакција

Лист излази тромесечно
Тираж 500 примерака
Телефон-факс: +381 11/32 30 454
Адреса: Ул. Браће Југовића бр. 19, спрат II, канц.бр.240
11.000 Београд
Ел. пошта: office@sorvss.org.rs;
info@sorvss.org.rs
Сајт удружења:
www.SORVSS.org.rs

КАРИКАТУРЕ: Никола Оташ

АФОРИЗМИ

Пустии нека време јури, а ти не жури.

*Ако свом живошју исцрпши радоси,
вољеноси, живошности, остиаје ти празна кућа.
Као љуска од љужа.*

Ако те пријатељи најушшају, значи да су остали без пријатељства.

Ако навикнеш да ти други кричи љуш и брине о шеби, једној дана ћеш остати очајан, изубљен и сам.

*Ко не уочи најбоље време на време,
може се изубити у међувремену.*

*Безирешности врло чудно звучи,
чак и онима који рећко иреше.*

*Живош је за све и свуда,
али само за вечитиу тишину није...*

*Ако шонеш тежином камена,
без шуће помоћи се не можеш сјасити.*

*Ако твој вајаја еха нема,
ти ниси у природној средини.*

*Смисао будућности нам је јача
од осећања прошлости.*

*Комформиста не разуме ексцентрика и обрнуто.
Зашто вас молим да се нађемо на њола љуша.*

Драган М. Живаљевић

Камп шаторског типа за изолацију у Моровићу

Тимови за дезинфекцију објеката имали су пуне руке посла

Војска је веома ефикасна извршавала добијене задатке

Дезинфекцију прилазних путева болницама вршили су припадници АБХО

зи су да одговоре на овај изазов, без обзира на велики ризик. Војска Србије има снагу и капацитет, има најбољу организацију, одважне и храбре људе који се-

бе никада нису штедели зарад вишег циља. У том смислу, психичка спремност наших припадника за реализацију додељених задатака је од пресудне важно-

Хеликоптери су помагали у хитним транспортима медицинског материјала и надгледању полицијског часа

Војна болница у Нишу постала је градска јер је Клинички центар лечио вирусом заражене грађане

Војници и старешине су били где год је било потребно, а упоредо су изводили и редовну обуку

сти. Наш је народ навикао да у време највећих криза ослонац тражи у својој војсци. Многе очи биће упрте у војника, а његов став улиће народу снагу да истраје у овој борби. Велика одговорност и обавеза у оваквој ситуацији нарочито је изражена код командног кадра, посебно командира основних јединица. Ово је време када су дисциплинованост у понашању и способност да се истрпе тешкоће од пресудног значаја у превладавању ове пошести. Не плашите се губитака, њих ће бити, али нашим ангажовањем можемо учинити да не буду узалудни".

У наставку поруке се наводи да не постоји тешкоћа која се не могу превладати и прихватити. Као и преци, припадници Војске ће учинити све за своју земљу и генерације које долазе.

Припадници ВС помажу у разношењу пензија њиховим корисницима. На позив Војне болнице у Новом Саду одзва-

ли су се лекари пензионисани официри који ће помагати у решавању медицинских проблема, лечењу и очувању здравља корисника здравствених услуга, међу којима су најбројнији војни пензионери и чланови њихових породица.

Очи народа упрте су у лекаре и своју Војску. Као и у ранијим деценијама војска с истим жаром уз велике напоре испуњава своје задатке. Војне старешине у пензији уверене су да ће њихове млађе колеге и овога пута положити најтежи испит и да ћемо из целе ситуације изаћи као – победници.

Војска Србије остаје спремна и способна да и у условима појачаног ангажовања на сузбијању и спречавању ширења заразне болести ковид-19 изврши све задатке из додељених мисија и заштити државу и грађане Србије.

*Резервне старешине Србије и
њихови гости пред спомеником
Косовским јунацима у Крушевцу,
символом града*

Снимно: 3. Пешћ

